

biuletyn informacyjny

nr 7 • marzec • 2010
kadencja 2008-2011

Wrocławski Oddział Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa

Spis treści

Z prac Prezydium i Zarządu Wrocławskiego Oddziału PZITB	2
Z życia WR FSNT NOT	3
Spotkanie w siedzibie PAN z Zarządem SITPF	3
Spotkanie z Seniorami – Jubilatami SNT NOT	4
Wyjazd techniczny Komisji WDJ – BERLIN 2009 r.	5
Konkurs mostowy rozstrzygnięty!	5
XIII Konferencja Naukowo-Techniczna „REMO 2009”	6
Spotkanie świąteczno-noworoczne w Kole Seniorów i Komisji Historii Budowy na EURO 2012.	7
Pierwszy krajowy naukowo-techniczny zjazd Młodej Kadry PZITB	8
Dwie odłony mojej przygody z PZITB	10
Spotkania noworoczne	14
Wieczór wspominkowy Edward Jan Terlikowski	17
Grzegorz Duda	18
Panie Bronku, co tam w PRAWIE BUDOWLANYM?	19
Konferencja Naukowo-Techniczna „Trwałość budowli i ochrona przed korozją – KONTRA 2010”	22
Przegląd czasopism technicznych dostępnych w OIBiS PZITB	23
Uprawnienia budowlane. Zimowa sesja egzaminacyjna 2009/2010	23

Wydawca: Biuro Zarządu Oddziału Wrocławskiego PZITB
ul. Piłsudskiego 74, 50-020 Wrocław
tel. (071) 344-85-89 tel./fax 343-64-88
sekretariat.pzitb@not.pl

Redakcja: Jerzy Gałązka, Lidia Kisielewska, Krystyna Szcześniak
Redakcja nie wypłaca honorariów za nadesłane teksty.
Redakcja wymaga podpisywania zdjęć przez autorów i ich zgody na publikację.

Opracowanie graficzne i DTP:

EDITUS Sławomir Pęczek
tel. (071) 793-15-00, 502 23-43-43
www.editus.pl

Realizacja wydawnicza:

Dolnośląskie Wydawnictwo Edukacyjne
53-204 Wrocław, ul. Ojca Beyzyma 20/b
tel./fax (071) 363-26-85, 345-19-44
www.dwe.wroc.pl

Redakcja przyjmuje materiały wyłącznie w postaci plików elektronicznych: tekst – MS Word, zdjęcia – JPEG, TIFF. Redakcja zastrzega sobie możliwość skrótów i doboru zdjęć.

*Dobrych, radosnych
Świąt Wielkanocnych,
kolejnych śmiałych inspiracji
i realizacji marzeń
życzy Zarząd WO PZITB*

Z prac Prezydium i Zarządu Wrocławskiego Oddziału PZITB

Z posiedzeń Zarządu

Posiedzenie Zarządu Oddziału w dniu 25.01.2010 r.:

- przyjęto informację o rozliczeniu budżetu za 2009 r.;
- podjęto uchwałę w sprawie przyjęcia budżetu na 2010 r.;
- podjęto uchwałę o przekazaniu dywidendy z Wrocławskiego Biura Inwestorskiego Wrocławskiego Oddziału PZITB Sp. z o.o. za 2008 rok na cele statutowe OW PZITB;
- przyjęto informację Oddziałowej Komisji Rewizyjnej z przeprowadzonej w 2009 r. kontroli dotyczącej rozliczenia projektu „Doskonalenie Kwalifikacji i Umiejętności Inżynierów i Techników Budownictwa” oraz kontroli pracy Zespołu Rzeczoznawców OW PZITB za rok 2007.

Z posiedzeń Prezydium

Posiedzenie Prezydium Zarządu Oddziału w dniu 11.01.2010:

- przyjęto wstępne założenia do programu działania na 2010 r.;
- przyjęto 1 osobę w poczet członków Oddziału Wrocławskiego PZITB;
- przyznano dofinansowanie na organizację Spotkań Noworocznych dla Kół nr 15, 26 i 35;
- przyznano zapomogi losowe rodzinom zmarłych członków PZITB: rodzinom kol. Stanisława Klina i kol. Wincentego Winniczka;
- przyjęto termin posiedzenia Zarządu na 25.01.2010 r. oraz termin spotkania świąteczno-noworocznego Oddziału na dzień 29.01.2010 r.

Posiedzenie Prezydium Zarządu Oddziału w dniu 22.02.2010:

- przedstawiono informacje dotyczące organizacji konferencji „Budownictwo w Energetyce”, która odbędzie się w Złotnikach Lubańskich w dniach 11-14 maja 2010 r.;
- przyjęto 14 osób w poczet członków Oddziału Wrocławskiego PZITB;
- podjęto uchwałę w sprawie wysokości składek członkowskich obowiązujących od 1 stycznia 2010 r.;
- przyjęto, że Zjazd Jednostek Organizacyjnych Oddziału odbędzie się w dniach 21-23.05.2010 r.;

– zdecydowano, że Oddział weźmie udział w targach TARBUD 2010 w dniach 19-21.03.2010 r., rzeczoznawcy PZITB będą mieli tam swoje dyżury;

– Komisja Wymiany Doświadczeń Zawodowych zorganizuje wyjazd techniczny do Sztokholmu i Helsinek w dniach 25-29.06.2010 r.

Szczegółowe informacje z posiedzeń Zarządu i Prezydium wraz z treścią podejmowanych uchwał znajdują się w protokołach w biurze Oddziału.

Zarząd Oddziału ponownie podjął próbę organizowania tematycznych seminariów technicznych. Ostatnie seminarium nt. Hydroizolacje KEMPEROL odbyło się w dniu 11.02.2010 r.

Firma KEMPER SYSTEM przedstawiła całą gamę produktów do profesjonalnego izolowania i pokrywania dachów, piętrowych parkingów, mostów, tarasów i balkonów.

Na seminarium przyjechał przedstawiciel firmy z Niemiec. Niestety nie dopisała frekwencja. Jest to kolejne, interesujące seminarium, na którym nie dopisała frekwencja. Czyżbyśmy nie byli zainteresowani tym, co nowego dzieje się w zakresie technologii i materiałów budowlanych?

Opracował Sekretarz Oddziału

Szczegóły bieżącej pracy FSNT ujmują wydawane co dwa miesiące Biuletyny Informacyjne Federacji, dostępne w sekretariacie Wrocławskiej Rady. W ostatnim numerze (styczeń-luty 2010) omówiono wyniki posiedzenia Rady Krajowej NOT. Nawiązano również do Ustawy o NOT i Stowarzyszeniach Naukowo-Technicznych i problemów legislacyjnych tej Ustawy. Zapowiedziano organizację XXIV Kongresu Techników Polskich i poinformowano o przygotowaniach do interesującego Światowego Zjazdu Inżynierów Polskich w Warszawie.

Wzorem lat ubiegłych członkowie WO PZITB biorą czynny udział w pra-

Z życia Wrocławskiej Rady FSNT NOT

cach WR FSNT NOT zarówno w Zarządzie, jak i w Komisjach i Komitetach. Pracę zauważono i w 2009 r. Złote Odznaki Honorowe NOT otrzymali Kole-

dzy Paweł Schuhmacher i Janusz Kozłowski, a Srebrne Odznaki Honorowe NOT Koledzy Czesław Wierzbicki, Zygmunt Matkowski, Małgorzata Jania-czyk-Mikołajewska i Augustyn Krzyżanowski. Tak się jednak złożyło, że odznaki odebrali tylko nieliczni. Na grudniowym rozdaniu Dolnośląskiej Nagrody Jakości obecni byli i uhonorowani zostali Koledzy Paweł Schuhmacher i Janusz Kozłowski.

W różnych wydarzeniach organizowanych przez WR FSNT NOT uczestniczyli członkowie PZITB. I tak w lutym Seminarium „Etyka inżynierska”, na którym wykład wygłosił JE Arcybiskup Metropolita Wrocławski Marian

Gołębiewski, i które swoją obecnością uświetnili Ich Magnificencje Uczelni Wrocławia, uczestniczyli koledzy Jerzy Gałązka, Eugeniusz Hotała, Krystyna Szczęśniak i Bronisław Wosiek.

Spotkanie w siedzibie PAN z Zarządem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Polskich we Francji

Wiceprezes WR FSNT NOT, równocześnie zastępca sekretarza WO PZITB przebywała w lutym br. w Paryżu z wizytą wstępną w siedzibie PAN i Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Polskich we Francji (SITPF). Wizyta dotyczyła nawiązania współpracy SITPF ze stowarzyszeniami zrzeszonymi w NOT, w tym współpracy z PZITB.

W spotkaniu udział wzięli: Prezes SITPF Stanisław Sobkowiak, kol. Krystyna Szczęśniak, Sekretarz SITPF Stanisław Aloszko i Prezes SITPF Janusz Ptak (na zdj.). Ustalono wstępnie możliwość podpisania umowy o współpracy jeszcze przed Światowym Kongresem Inżynierów Polskich, który będzie miał miejsce we wrześniu br. w Warszawie.

K.Sz.

Spotkanie z Seniorami – Jubilatami Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT

Coroczne spotkania z Seniorami Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT wpisały się w stały program uroczystości organizowanych przez Komisję Seniorów przy Wrocławskiej Radzie FSNT NOT.

W spotkaniu z Seniorami – Jubilatami, które odbyło się w dniu 20 października 2009 roku, uczestniczyli Seniorzy zgłoszeni przez SIMP, SITK, SEP, SITLiD, STIG, PZITS, SITWM, SITR, SITPChem i PZITB, którzy kończyli w 2009 roku 70, 75, 80, 85, 90 i więcej lat. Łącznie zaproszonych zostało 75 Seniorów – Jubilatów, z których 4 ukończyło 90 lat, zaś najstarszym uczestnikiem był Kolega Jerzy Leo Jankiewicz, który 20 maja ukończył 96 lat. W spotkaniu uczestniczyło również 12 członków Komisji Seniorów i 6 zaproszonych gości, a wśród nich: Prezes Zarządu WR FSNT NOT dr hab. inż. Czesław Szczegielniak i Wiceprezes Zarządu dr inż. Krystyna Szczęśniak.

Jubilatów i zaproszonych gości gościnnie i serdecznie powitał Przewodniczący Komisji Seniorów Kolega Adam Jaroszyński. Następnie w wygłoszonym sprawozdaniu omówił działalność Komisji Seniorów w 2009 roku, podkreślając, że spotkania dyskusyjne, wycieczki krajoznawcze, zakup ulgowych biletów do Opery, Teatru, Filharmonii, karty biograficzne i inne działania określone planem rocznym są realizowane

przez Zespoły Problemowe, obejmujące swoją działalnością wszystkich seniorów Federacji. Nasza działalność jest zauważalna i doceniana. Z satysfakcją odbieramy pozytywną ocenę pracy naszej Komisji przez władze Wrocławskiej Rady FSNT NOT, a obecność na naszej uroczystości Prezesów Zarządu jest najlepszym dowodem wysokiej oceny naszej pracy. Komisja stara się sprostać aktualnym wyzwaniom i jest wdzięczna Zarządowi Wrocławskiej Rady za stwarzanie seniorom możliwości aktywnego działania w dzisiejszej zmieniającej się rzeczywistości. Swoje wystąpienie zakończył życzeniami:

Najlepsze życzenia to marzeń spełnienia, bo cóż piękniejszego jak marzeń spełnienie.

Wiek emerytalny po to jest nam dany, by realizować niespełnione plany.

Następnie wznosił toast za zdrowie i pomyślność wszystkich Seniorów, zakończony odśpiewaniem „STO LAT”.

Główna część spotkania, wręczenie Jubilatów **Listów Gratulacyjnych** miało charakter uroczysty i podniosły, a to za sprawą Prezesa Zarządu WR FSNT NOT, który, w asyście członków Zarządu Komisji Seniorów, listy gratulacyjne wręczał osobiście, składając każdemu Jubilatowi życzenia zdrowia i wszelkiej pomyślności. Szczególne gratulacje i piękne pąsowe róże otrzymali nestor seniorów Kolega Jerzy Leo Jankiewicz i towarzysząca Mu małżonka Celina.

Następnie zabrał głos Prezes Zarządu WR FSNT NOT dr hab. inż. Czesław Szczegielniak. Przekazując gratulacje Seniorom – Jubilatów wyraził również uznanie dla Komisji Seniorów za podejmowanie wielu inicjatyw ważnych dla środowiska seniorów, a Koledze Adamowi Jaroszyńskiemu podziękował za niestrudzoną pracę na rzecz seniorów. W dalszej części wystąpienia Prezes Zarządu przedstawił działalność Wrocławskiej Rady FSNT NOT. Rada podejmuje szereg zadań programowych, organizacyjnych, technicznych, do których należą w szczególności: poprawa stanu technicznego budynku NOT, organizacja Dni Nauki i Techniki, organizacja konferencji naukowo-technicznych o zasięgu krajowym i zagranicznym oraz nawiązanie współpracy

ze Związkami Inżynierów Polskich w Pradze, Wilnie, Wiedniu i Paryżu.

W części artystycznej wystąpił Kabaret Uniwersytetu Trzeciego Wieku z widowiskiem pod wymownym tytułem „TA JOJ KOCHANY LWÓW” dedykowanym wszystkim Seniorom, a szczególnie zasłużonemu Lwowiakowi Jerzemu Leo Jankiewiczowi. I popłynęły piosenki śpiewane charakterystycznym bałakiem, po którym poznać prawdziwego Lwowiaka w każdym miejscu na świecie. Początkowo śpiewał tylko Zespół, ale wnet Lwowiacy poczuili, że znów są w swym pięknym, jedynym na świecie mieście, spod którego woda do różnych mórz spływa, w mieście ludzi pełnych męstwa, szaleństwa i odwagi, za którym jeszcze dziś bólem dławi tęsknota i... zaczęli

śpiewać, zrazu nieśmiało, później głośniej, a „Tylko we Lwowie” śpiewała już cała sala. A potem były długie rzęśiste brawa.

Członkom Kabaretu za ich piękny występ podziękował Wiceprzewodniczący Komisji Seniorów Kolega Stanisław Szymczyk mówiąc: „to co dzisiaj usłyszeliśmy, głęboko nas wzruszyło i poruszyło serca nasze. Za Waszą przyczyną przez przeszło godzinę byliśmy w najprawdziwszym Lwowie. Słuchali Was Seniorzy Jubilaci, inżynierowie i technicy różnych zawodów, wywodzący się z niemal wszystkich regionów Polski – bo taki jest nasz Wrocław. Słuchali Was ludzie twardzi, których nie głaskało życie po głowie i wzruszali się”. Na zakończenie serdeczne podziękowanie Gościom Jubilatów złożył Przewodniczący Komisji Seniorów Kolega Adam Jaroszyński. Do zobaczenia za rok.

Opracował: **Stanisław Szymczyk**
Wiceprzewodniczący Komisji Seniorów WR FSNT NOT

Wyjazd techniczny Komisji Wymiany Doświadczeń Zawodowych – BERLIN 2009 r.

Jak co roku, Komisja Wymiany Doświadczeń Zawodowych przy współfinansowaniu Zarządu Wrocławskiego Oddziału PZITB zorganizowała w dniach 02.10.-04.10.2009 r. wyjazd techniczny.

Tym razem punktem zainteresowania uczestników wyjazdu był Berlin, a dokładniej Potsdamer Platz. Była to kontynuacja wyjazdu, który odbył się kilka lat wstecz, kiedy to plac ten był największym placem budowy w Europie.

Wyjazd do Berlina przygotowało Biuro Podróży „JOANNA”. Dzięki sprawnej organizacji uczestnicy wyjazdu technicznego mieli możliwość zwiedzenia ważniejszych, pod kątem architektonicznym i konstrukcyjnym, historycznych budowli berlińskich pod opieką polskojęzycznego przewodnika.

Będąc w Berlinie mieliśmy okazję zobaczyć, jak berlińczycy obchodzą uroczystość 20-lecia zburzenia Muru Berlińskiego; centralnym punktem tych uroczystości była Brama Brandenburska.

Upadek Muru Berlińskiego nastąpił 09.11.1989 r. Ale już od początku października 2009 roku Niemcy świętowali tę historyczną chwilę.

Mur Berliński wznoszony był od 13 sierpnia 1961 r. i dzielił Berlin na Za-

chodni i Wschodni. Początkowo postawiono ogrodzenie lub zasieki z drutu kolczastego, z czasem rozbudowano go do masywnego muru z kilkoma przejściami. Mierzący 162 km długości układ zaporowy przebiegał na długości 37 km przez osiedla mieszkalne, 17 km przez tereny przemysłowe, 30 km przez lasy, 20 km na linii wod-

nej, 54 km na wałach kolejowych lub przez pola i obszary bagniste. Mur Berliński zakończył ruch tranzytowy na ośmiu liniach S-Bahn i czterech liniach U-Bahn, przecinał 192 ulice główne i boczne, z czego 95 prowadzących do NRD. Ostateczną swoją formę otrzymał podczas końcowej fazy rozbudowy: na długości 107 km wznosiła się ściana z płyt betonowych o wysokości 4 m, 65 km stanowiło ogrodzenie z krat metalowych sięgające na wysokość 3-4 m. Do zabezpieczenia betonowej granicy

służyło 300 wież obserwacyjnych, 22 bunkry i 256 wybiegów dla psów. Liczba wszystkich uciekinierów, którzy stracili swoje życie podczas próby przedostania się do Berlina Zachodniego wynosiła 80 osób.

Z dawnego muru pozostały niewielkie fragmenty. W 13 miejscach na terenie Berlina można spotkać jego resztki, będące w różnym stanie.

Wyjazd techniczny był profesjonalnie przygotowany przez Biuro Podróży „JOANNA”. Atrakcją programu, na zakończenie naszych wояży, był rejs statkiem po rzece Szprewie. Płynąc statkiem wzdłuż miasta Berlina oglądaliśmy budowle, które wcześniej zwiedzaliśmy. Nasz rejs przedłużył się około godziny, ponieważ byliśmy świadkami

mi „zatapiania” wielkiej kukły i nurka w rzece. Był to jeden z obrazów świętowania zjednoczenia Niemiec, na które przyszli mieszkańcy Berlina. Widok ogromu ludzi nad rzeką oraz na ulicach miasta Berlina zaskoczył nas.

Zmęczeni ale zadowoleni z wyjazdu techniczno-integracyjnego powróciliśmy do Wrocławia, aby pomyśleć już o następnym, także ciekawym wyjeździe.

Opracowała **Elżbieta Suppan**

Konkurs mostowy rozstrzygnięty!

Pierwszego dnia Wrocławskich Dni Mostowych, tj. 26 listopada 2009 r., miało miejsce rozstrzygnięcie pierwszej

Laureaci we wspólnym ujęciu. Od lewej: Krzysztof Grej z Pomostu, Zdzisław Korejwo z Transprojektu Gdańsk, red. naczelny „Mostów” Tomasz Moskal oraz prof. Jan Biliszczuk i dr Jerzy Onysyk z Mostów Wrocław S.C. (fot. „Mosty”)

edycji konkursu im. Maksymiliana Wolfa, objętego patronatem Związku Mostowców RP.

Wśród nagrodzonych jest Zespół badawczo-projektowy Mosty Wrocław S.C. Zespół otrzymał nagrodę za wiadukt WD-22 w Wykrotach, w ciągu DK nr 94, nad autostradą A4. Gratulujemy!

Konkurs mostowy im. Maksymiliana Wolfa został zorganizowany w myśl założenia, że obiekty mostowe nie tylko powinny być przykładem nowoczesnych wytworów techniki, ale powinny także być odbierane jako obiekty estetyczne, które wzbogacają i upiększają krajobraz polskich miast. Kwartalnik „Mosty”, w odpowiedzi na liczne sugestie płynące ze strony mostowego świata nauki, podjął się szczytnej inicjatywy corocznej organizacji konkursu, do którego zgłaszać można projekty zrealizowanych obiektów inżynierskich. Celem przedsięwzięcia jest promowanie nowych rozwiązań w zakresie techniki mostowej, które mają wpływ na podnoszenie poziomu polskiego mostownictwa.

Grupowa fotografia uczestników Konferencji

XIII Konferencja Naukowo-Techniczna „REMO 2009”

XIII Konferencja Naukowo-Techniczna REMO 2009 „NAPRAWA, KONSERWACJA I WZMACNIANIE OBIEKTÓW WZNIESIONYCH METODAMI TRADYCYJNYMI I OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH” odbyła się w dniach 2-4 grudnia 2009 roku w Zespole Pałacowym Wojanów, pretendującym do wpisu na listę Pomników Historii, zlokalizowanym w Kotlinie Jeleniogórskiej, w regionie pałaców i ogrodów. Konferencja została zorganizowana przez PZITB – Oddział Wrocławski, Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, Instytut Budownictwa Politechniki Wrocławskiej, Wydział Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego, Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków, Dolnośląską Izbę Inżynierów Budownictwa, Laboratorium Skanowania i Modelowania 3D Politechniki Wrocławskiej, przy wsparciu finansowym Samorządu Województwa Dolnośląskiego oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W Konferencji uczestniczyli specjaliści z różnych branż: pracownicy naukowcy, inżynierowie budowlani, konstruktorzy, architekci, konserwatorzy zabytków, chemicy. Autorzy referatów przedstawili wyniki prowadzonych badań związanych z tematyką Konferencji, a w szczególności teorie i doktryny konserwatorskie oraz problemy związane z restauracją obiektów zabytkowych. Konferencja miała charakter międzynarodowy. Udział w Konferencji wzięli specjaliści m.in. z Polski, Belgii, Czech, Francji, Japonii, Niemiec, Tur-

cji, Wielkiej Brytanii, Włoch. W konferencji uczestniczyło około 200 osób, w tym 36 z zagranicy.

Wybrane referaty konferencji REMO 2009 zostały opublikowane w całości w czasopiśmie „Wiadomości Konserwatorskie” nr 26/2009, w dwóch językach: polskim i angielskim.

Podczas Konferencji 64 referaty zostały wygłoszone po polsku lub angielsku przez autorów polskich i zagranicznych. Wszystkie wystąpienia były tłumaczone symultanicznie. Ponadto odbyło się siedem wystąpień i prezentacji sponsorskich.

Podczas trzech dni trwania konferencji miało miejsce 5 sesji tematycznych. Pierwszy dzień otworzyły wykłady inauguracyjne, po których odbyła się I sesja pod hasłem: „Zastosowanie metod fizykochemicznych w badaniach i konserwacji zabytkowych obiektów architektonicznych, archeologicznych i dzieł sztuki – badania materiałów”. Następnego dnia, 3 grudnia odbyły się trzy sesje poświęcone odpowiednio następującym tematom: „Naprawa, konserwacja i wzmocnienie obiektów historycznych ceglanych i kamiennych – analizy teoretyczne i badania”, „Naprawa, konserwacja i wzmocnienie drewnianych konstrukcji historycznych – analizy teoretyczne i badania” oraz „Prace konserwatorskie – problematyka, przykłady”. Ostatni dzień poświęcony został tematowi: „Problemy konserwatorskie, konstrukcyjne, technologiczne – specyfika, przykłady”.

Wystąpienie Przewodniczącego Oddziału Wrocławskiego PZITB kol. Tadeusza Nawracaja podczas otwarcia Konferencji

Otwarcie Konferencji – wystąpienie przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego i Komitetu Naukowego kol. Jerzego Jasieńskiego

W trakcie Konferencji przeprowadzono posiedzenie Komitetu Naukowego International Scientific Committee for Analysis and Restoration of Structures of Architectural Heritage – International Council on Monuments and Sites (ISCAR-SAHA – ICOMOS) oraz sesję: „Zastosowania nauk przyrodniczych w konserwacji i zachowaniu dziedzictwa kulturowego”, „HDS 2009 – Laserowe skanowanie 3D w technologii Leica HDS”. Głównym celem ostatniej sesji była wymiana doświadczeń pomiędzy użytkownikami technologii skanowania HDS na polu różnych zastosowań: archeologii, architektury, konserwacji zabytków i techniki, budownictwa oraz innych dziedzin. Referaty obejmowały zarówno prezentacje specyficznych zastosowań skanowania 3D, jak i przykłady najlepszej praktyki w opracowywaniu zarejestrowanych danych.

W czasie Konferencji zaprezentowano również, przez grupy polskie i zagraniczne, innowacyjne technologie związane ze wzmacnianiem, konserwacją i remontami obiektów wzniesionych metodami tradycyjnymi. Odbyły się ponadto warsztaty, podczas których została zaprezentowana aparatura badawcza, pomiarowa i diagnostyczna oraz przeprowadzone zostały pomiary różnorodnych próbek dostarczonych przez uczestników spotkania.

Konferencja stworzyła możliwości nawiązywania kontaktów przez naukowców zarówno z różnych krajów, jak też różnych dziedzin teoretycznych i praktycznych. Wymienia-

ne spostrzeżenia oraz wskazówki pozwoliły na uzyskanie szerokiego poglądu na przedstawione zagadnienia. XIII Konferencja „REMO 2009” udowodniła, że problematyka konserwacji zabytków wymaga ciągłej wymiany doświadczeń w zakresie nowoczesnych technologii i metod badawczych.

Narada Komitetu Organizacyjnego w trakcie Konferencji, od lewej: Jerzy Jasieńko, Tomasz Nowak, Łukasz Bednarz, Jacek Kościuk

Duże zainteresowanie, jakim cieszyła się Konferencja, zarówno wśród uczestników z kraju, jak i z zagranicy dowodzi potrzeby organizowania podobnych spotkań w przyszłości, stanowiących doskonałe forum wymiany informacji oraz inspiracji naukowej.

**Tomasz Nowak, Zygmunt Matkowski
Łukasz Bednarz, Witold Miszał, Krzysztof Raszczuk**

Spotkanie świąteczno-noworoczne w Kole Seniorów i Komisji Historii

Świąteczno-Noworoczne spotkanie członków Koła Seniorów i Komisji Seniorów PZITB odbyło się 29 grudnia

2009 r. w sali 105 NOT, a zaszczylicili je swoją obecnością Koledzy Tadeusz Nawracaj, Alicja Dudzik, Jerzy Gałązka. Zebranych powitał Przewodniczący Wiesław Mazur, który złożył krótkie sprawozdanie z działalności Zarządu Koła z podkreśleniem uroczystych obchodów 95-lecia urodzin naszego członka Jerzego Leo Jankiewicza, odznaczonego przez Prezydenta – w tym roku – Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (stopień wojskowy Jerzego to podpułkownik w stanie spoczynku).

Przewodniczący Oddziału Wrocławskiego PZITB Kol. Tadeusz Nawracaj nawiązał w swoim wystąpieniu do

uroczystości 75-lecia PZITB w Teatrze Polskim we Wrocławiu, a także do uroczystości obchodzonej rocznicy w Warszawie, jako 44 Nadzwyczajny Zjazd Delegatów PZITB. Podziękował też obecnym za wkład pracy społecznej w agendach Zarządu Oddziału. Złożył życzenia świąteczne i noworoczne – wiele zdrowia i wszelkiej pomyślności w Nowym Roku. Następnie wraz z Sekretarzem Zarządu Oddziału Kol. Jerzym Gałązką wręczyli medale 75-lecia PZITB członkom Koła Seniorów:

Tadeuszowi Gutowi, Antoniemu Jerczyńskiemu, Krystynie Mazur, Janinie Konopka, Władysławowi Kusiakowi, Zofi Skowrońskiej, Stanisławowi Czyrkowi oraz członkom Komisji Historii – Lidii Kisielewskiej i Adamowi Wołoszynowi. Wszyscy zebrani otrzymali też „kalendarze budowlane” na 2010 r. Następnie Kol. Marianna Czuper, Sekretarz Koła Seniorów, złożyła życzenia wszelkiej pomyślności.

Życzenia wyraziła starym irlandzkim błogosławieństwem:

*Niechaj skrzydła motyla
całują promienie słońca.*

*Niechaj wybiorą Wasze ramiona
na swą bezpieczną przystań
i przyniosą Wam szczęście, miłość
i dobrobyt.*

Dzisiaj, jutro, zawsze...

Zebrani składali sobie nawzajem życzenia wszelkiej pomyślności i zdrowia łamiąc się opłatkiem. Potem wspólna kawa i ciasteczka. Kolędy popłynęły daleko w noc.

Opracowała: **Marianna Czuper**

BUDOWY NA EURO 2012

Pierwszy krajowy naukowo-techniczny zjazd Młodej Kadry PZITB

W dniach 06-08.11.2009 Oddział Młodej Kadry PZITB z Wrocławia zorganizował we Wrocławiu dla członków Związku Zjazd poświęcony budowom na Euro 2012. W wycieczce wzięło udział 36 członków Młodej Kadry PZITB z Polski: z Oddziałów z Białegostoku, Kielc, Lublina, Łodzi oraz Szczecina.

Pierwszym punktem wycieczki było zwiedzanie budowy Stadionu Miejskiego.

Stadion ma być jedną z aren Euro 2012. W czasie trwania mistrzostw mają zostać na nim rozegrane 3 mecze grupowe. Stadion miejski we Wrocławiu będzie bardzo nowoczesnym obiektem sportowym. Planowany jest na około 41 tys. miejsc. Jest to 6-kondygnacyjny obiekt nadziemny z trybunami przekrytymi dachem. W poziomie przyziemia zlokalizowano strefy wejściowe, dojazdowe, techniczno-użytkowe, obsługi stadionu oraz parkingi. Poziom drugiej kondygnacji jest głównym poziomem wejściowym. Dla kibiców rolę tę spełnia esplanada (estakada wejściowa), która od strony południowej i północnej wprowadza kibiców na teren stadionu. Kolejne trzy kondygnacje to: w zakresie trybun jednopołącznicznyma przestrzeń dla kibiców (miejscza wyłącznie siedzące), a w zakresie przestrzeni pod trybunami dwie kondygnacje promenad okalających stadion oraz cztery bryły obiektowe – satelity umieszczone na 4 bokach stadionu mieszczące pomieszczenia funkcjonalno-stadionowe. Ostatnia kondygnacja przewidziana

jest dla osób czuwających nad transmisją telewizyjną oraz dla wszystkich służb, które będą dbać o bezpieczeństwo i komfort kibiców.

Drugi dzień poświęcony był na zwiedzanie budowy SKY TOWER.

Sky Tower to kompleks mieszkalno-biurowo-handlowo-usługowo-rekreacyjny we Wrocławiu, którego ukończenie planowane jest w 2012 roku. Kompleks ma się składać z 5 połączonych budynków wybudowanych na miejscu rozebranego Poltegoru (między ul. Powstańców Śląskich, Wielką, Gwiazdztą, Szczęśliwą). Pierwotnie planowano, że najwyższa jego wieża będzie miała 258 m wysokości (z iglicą – dach na wysokości 221 m) i tym samym Sky Tower byłby najwyższym budynkiem mieszkalnym w Polsce, budynkiem z najwyższym położonym dachem w Polsce i w ogóle najwyższym budynkiem w Polsce, oraz jednym z najwyższych wieżowców w Europie. W październiku 2009 Leszek Czarniecki, który jest właścicielem wieżowca Sky Tower, wstępnie ogłosił, że budynek zostanie obniżony do 207 metrów.

Sky Tower to wyjątkowy kompleks i nowoczesny symbol Wrocławia. Oferujący około 850 apartamentów o powierzchni od 41m² do 297m² rozmieszczonych między 6 a 55 piętrem. Wśród nich 21 apartamentów należących do klasy LUX (powyżej 90 m²). Wszystkie zróżnicowane pod względem rozkładu usytuowania budynku, dostępności do basenu i tarasów. Każdy z indywidualnym miejscem parkingowym oraz wy-

godnym dostępem do pozostałych części obiektu: galerii handlowej, kompleksu rekreacyjnego i części usługowej.

Uczestnicy wycieczki mieli możliwość zadawania pytań na tematy dotyczące zarówno zagadnień technicznych związanych z funkcjonowaniem budowy, jak również spraw związanych z jej specyfiką i wynikających z niej skutków.

Trzecim punktem zjazdu było zwiedzanie Hali Stulecia, hali widowiskowo-sportowej położonej w Parku Szczytnickim we Wrocławiu. Wzniesiona w latach 1911–1913 według projektu Maxa Berga, w stylu wczesnomodernistycznym; w 2006 roku hala została uznana za obiekt światowego dziedzictwa UNESCO. Wpisano ją do rejestru zabytków w 1962 oraz ponownie w 1977, wraz z zespołem architektonicznym obejmującym m.in. Pawilon Czterech Kopuł, Pergolę i Iglicę.

W momencie powstania Hala stanowiła obiekt wyjątkowy, posiadając żelbetonowe przekrycie o największej rozpiętości na świecie – większe rozmiary osiągały wówczas tylko nieliczne konstrukcje stalowe. Hala ma 42 m wysokości, a nakrywająca ją kopuła 67 m średnicy. Maksymalna szerokość wnętrza Hali wynosi 95 metrów, a dostępna powierzchnia wynosi 14 tys. m². Oprócz samej centralnej hali w budynku zaplanowano jeszcze 56 innych pomieszczeń wystawienniczych, obszerne okružające główną salę kuluary, a całość obliczona była na 10 tysięcy osób.

W godzinach popołudniowych wielką gratką było zwiedzanie Wrocławia z przewodnikiem PTTK. Zwiedzanie rozpoczęliśmy kierując się spod Hali Stulecia na most Grunwaldzki od strony Placu Grunwaldzkiego, zauważywszy przed mostem po lewej stronie usytuowane 3 fontanny. Rozpoczynają one pasaż spacerowy wzdłuż wybrzeża Odry im. S. Wyspiańskiego.

Przeszliśmy Most Grunwaldzki na Odrze, który jest jednym z symboli Wrocławia. Łączy on Plac Powstańców Warszawy po lewej stronie Odry z Placem Grunwaldzkim po prawej stronie. Most został otwarty w 1910 roku. Tę piękną budowlę warto zobaczyć zarówno z lądu, jak i z wody.

I tym sposobem dotarliśmy pod Dolnośląski Urząd Wojewódzki.

A stamtąd wprost pod Muzeum Narodowe we Wrocławiu. Powołano je 28 marca 1947 roku, jako Muzeum Pań-

stwowe w organizacji, a uroczyscie otwarto dla publiczności 11 lipca 1948 roku. Od 1 stycznia 1950 stało się centralnym muzeum regionu, jako Muzeum Śląskie, któremu podlegały muzea województwa wrocławskiego i opolskiego. Do rangi Muzeum Narodowego zostało podniesione 21 listopada 1970 roku. Najstarsze zbiory pochodzą z dawnych muzeów niemieckich i z niektórych obiektów sakralnych Wrocławia oraz Dolnego Śląska, a także ze zbiorów lwowskich, przekazanych w 1946 r. przez ówczesne władze Ukrainy. Z biegiem lat tworzone nowe kolekcje – np. polskiej sztuki współczesnej, a także uzupełniano już istniejące. W zbiorach muzeum znajduje się ponad 120 tysięcy obiektów z niemal wszystkich dziedzin sztuki, od średnio-wiecznej rzeźby kamiennej przez śląskie, polskie i obce dzieła malarstwa, rysunku, grafiki, rzemiosła artystyczne. Są tu zbiory dokumentów kultury polskiej na Śląsku z XIX i XX wieku, zbiory sztuki wydawniczej, fotograficznej oraz kolekcja sztuki XX wieku.

Prosto spod Muzeum dostaliśmy się do największej atrakcji Wrocławia – Starego Rynku. Rynek Główny we Wrocławiu przez cały rok zapewnia liczne atrakcje kulturalne i rozrywkowe. Dlatego jest miejscem, którego żaden turysta nie ominie. A są ich tysiące zarówno z kraju, jak i z całego świata. Międzynarodowa atmosfera Wrocławia jest odczuwalna szczególnie na Rynku, gdzie spotykają się turyści, biznesmeni oraz mieszkańcy. Biorą oni udział w impre-

zach rozrywkowych, zwiedzają zabytki, korzystają z restauracji. Rynek we Wrocławiu to miejsce zawsze żywe, pełne ludzi, ciekawych wydarzeń – miejsce, które koniecznie trzeba zobaczyć na własne oczy, co umożliwiłem członkom Młodej Kadry PZITB spoza Wrocławia. Mogli oni zobaczyć m.in.:

– Słynną fontannę zbudowaną ze szklanych płyt powstałą dzięki inicjatywie i uporowi ówczesnego prezydenta miasta Bogdana Zdrojewskiego.

– Pomnik Ku Czcii Zwierząt Rzeźnych, który mieści się na małej brukowanej uliczce Jatki, w pobliżu Rynku Głównego. Idea pomnika wywodzi się z prastarej tradycji handlowej tejże uliczki, na której już od XIII wieku sprzedawano mięso z rzeźni miejskiej.

– Jedną z głównych ulic Wrocławia, która powstała jeszcze w epoce średniowiecza, ulicę Świdnicką. Niegdyś była ona jedną z najbardziej reprezentacyjnych ulic w mieście. Dzisiaj jej długość wynosi ponad 1000 m i łączy Rynek Główny z ulicą Piłsudskiego. Z racji swojej prądowej funkcji szlaku prowadzącego do Świdnicy od zarania nosiła ona nazwę ulicy Świdnickiej.

– Zabytkowe kamieniczki „Jaś” i „Małgosia”, które mieszczą się na północno-zachodnim narożniku Rynku Głównego, na skrzyżowaniu ulic św. Mikołaja i Odrzańskiej – „Jaś” (mniejsza kamienica z lewej) i „Małgosia” (większa kamienica z prawej) połączone barokową bramą z 1782 roku.

– Kamienny Pręgierz, który stoi od 1492 roku przed Starym Ratuszem. Pier-

wotnie w tym miejscu znajdował się ogrodzony i otoczony rowem plac, na którym osądzano winnych przestępstw.

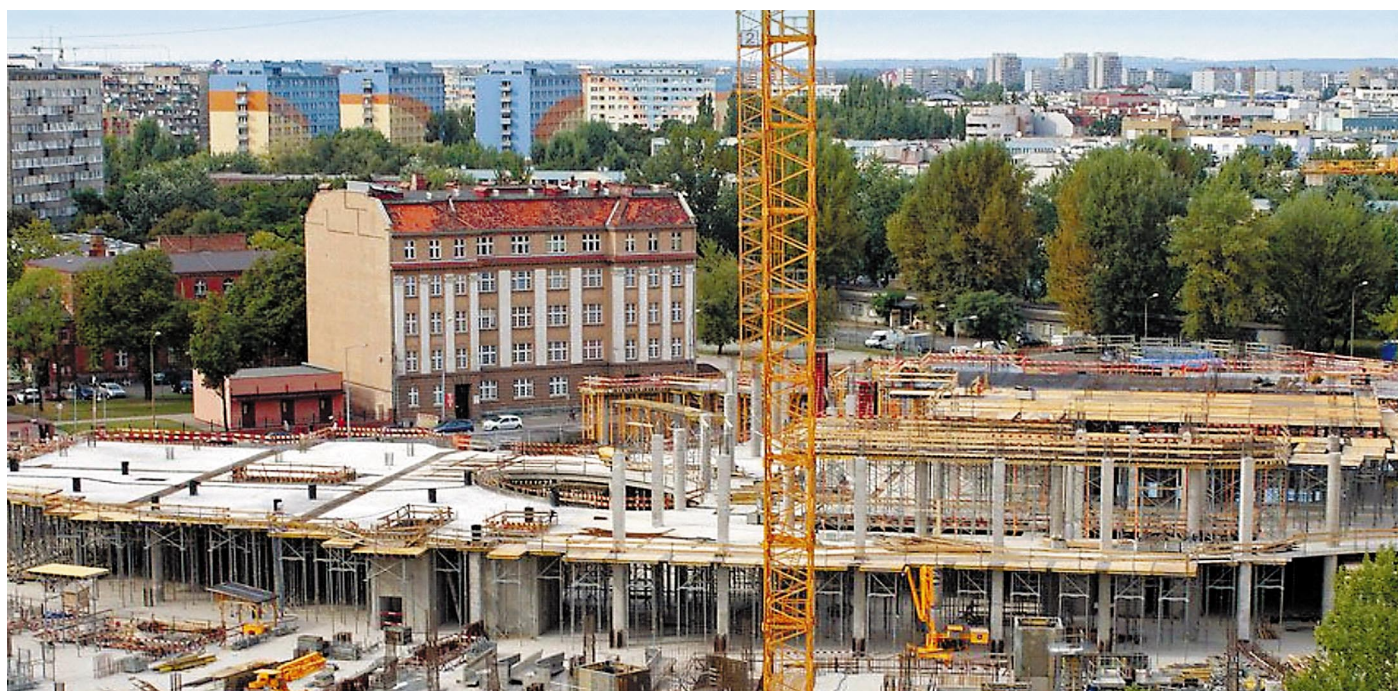
– Nowy Ratusz na Rynku Głównym wzniesiony w stylu neogotyckim w latach 1860-1863, który obecnie jest siedzibą Prezydenta Miasta Wrocławia. W podziemiach Nowego Ratusza znaj-

duje się sławna restauracja Spiż. Warto m.in. zwrócić uwagę na zegar astronomiczny z jedną wskazówką i słońcem w centrum tarczy, na ścianie Starego Ratusza, który został tam umieszczony w 1580 roku. W podziemiach Ratusza znajduje się także Piwnica Świdnicka, która od zarania funkcjonowała, jako piwiarnia.

Zwiedzanie zakończyliśmy uroczystą kolacją w restauracji IMPULS przy Ostrowie Tumskim.

Opracował **Marcin Regulski**

Dwie odsłony mojej przygody z PZITB

Moja „przygoda” z PZITB ma jakby dwie odsłony.

Po raz pierwszy zostałem przyjęty do PZITB 9 września 1954 r., legitymacja nr 27 699. Składki członkowskie opłacałem do końca 1956 r. Niestety zaniedbałem dalszego opłacania składek, stąd powstały spore zaległości, których nie uregulowałem. W efekcie zostałem skreślony z listy członków PZITB. Nie ja jeden.

Sytuacja w Oddziale w IX kadencji (13.05.1956 – 6.04.1957) przedstawiała się następująco:

Powołana została Komisja Organizacyjna, która miała przeprowadzić weryfikację członków Oddziału. Działalność Komisji opisana została w Biuletynie Jubileuszowym Oddziału Wrocławskiego – Wrocław, kwiecień 1972 na stronie 13.

„W wyniku tej weryfikacji skreślono z listy członków 1246 osób (!). Ponieważ stan na początku kadencji wynosił 1598 osób, a więc pozostało 343. W okresie kadencji przyjęto 207 nowych członków, wobec czego na koniec kadencji 6.04.1957 do PZITB należało na Dolnym Śląsku 550 osób. W uporządkowaniu spraw członkowskich wyróżnili się koledzy: J. Zygmunt, H. Schmidt i K. Sienkiewicz”. Koniec cytatu. Że w sumowaniu jest błąd – trudno – cytatu zmienić nie można.

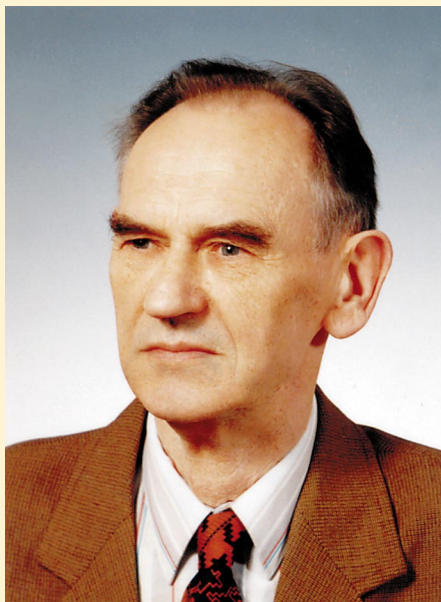
W moim odczuciu tak znaczny spadek liczby członków spowodowany był głównie przez podniesienie składki członkowskiej z 9 zł kwartalnie do, o ile dobrze pamiętam, 10 zł miesięcznie.

Ponownie zostałem przyjęty do PZITB 13 kwietnia 1963 r. Byłem w Kole przy Wrocławskim Przedsiębiorstwie Budownictwa Przemysłowego Nr 1. Przez kilka kadencji, od kwietnia 1963 r. do 20 marca 1970 r. byłem skarbnikiem Koła. Potem skarbnikiem koła został wybrany kol. Edward Migdał.

Więcej o Kole przy WPBP Nr 1 można się dowiedzieć z wydawnictwa Oddziału Wrocławskiego pt. *Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa 1966/6*, str. 46.

„Koło przy Wrocławskim Przedsiębiorstwie Budownictwa Przemysłowego Nr 1 należy do najstarszych Kół naszego Oddziału. Powstało w 1952 r. z inicjatywy inż. arch. Malickiego, inż.

Edmunda Kaczora oraz dyr. mgr. inż. Izydora Aufrichtiga. Zadania Koła w początkowym okresie polegały prawie wyłącznie na szkoleniu poprzez odczyty popularyzujące nowatorską myśl techniczną. Organizowano również wycieczki. Po dwuletniej słabszej pracy Koła, w 1963 r. reaktywuje się jego działalność z inicjatywy kolegów mgr.

inż. Janusza Cekiery, mgr. inż. Jana Furmanowskiego, techn. Stefana Radomskiego oraz inż. Władysława Waśki”.

Koło Nr 32 przy WPBP Nr 1 należało do bardzo aktywnych kół Oddziału. Organizowało liczne wyjazdy techniczne na ciekawe budowy w Polsce. Znały się tak zwane czwartki techniczne organizowane przez Zarząd Koła, na których często gościli wykładowcy Wydziału Budownictwa Politechniki Wrocławskiej, dzieląc się z uczestnikami spotkań nowinkami technicznymi. W konkursach na najlepsze Koła Oddziału Wrocławskiego przez wiele lat zajmowało wysokie miejsca. Koło zostało rozwiązane po upadku przedsiębiorstwa.

W dniu 21 marca 1965 r. jako delegat Koła przy WPBP Nr 1 uczestniczyłem wraz z kolegą Janem Furmanowskim w Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Delegatów Oddziału, którego celem było zapoznanie się z zebranymi tezami na XVI Zjazd Delegatów PZITB oraz dokonanie wyboru nowego przewodniczącego Oddziału, po

łożeniu rezygnacji z tej funkcji przez kol. Władysława Augustyaka.

Kandydowały dwie osoby, kol. Stanisław Konasiuk oraz kol. Zygmunt Szafran. Przyznam się, że w tym czasie nie znałem żadnego z kandydatów, ale podsłuchiłem rozmowę sąsiadów, którzy po cichej dyskusji stwierdzili, że lepszym przewodniczącym Oddziału będzie kol. Zygmunt Szafran, więc na niego oddałem swój głos. Zgromadzenie wybrało na przewodniczącego Oddziału kol. Zygmunta Szafrana, który otrzymał 58 głosów na 96 głosujących. Koledze Władysławowi Augustakowi zgromadzeni wyrazili gorące podziękowanie za duży wkład pracy, za to, że przyczynił się do poważnego rozwoju Stowarzyszenia. Zgromadzenie odbyło się w świetlicy Wrocławskiego Biura Projektów Budownictwa Przemysłowego przy ul. Świdnickiej.

Na XVIII Walnym Zgromadzeniu sprawozdawczo-wyborczym w dniu 17 kwietnia 1966 r. zostałem wybrany na członka Zarządu Oddziału. Kadencja trwała od 17.04.1966 do 7.04.1968. W tej kadencji byłem też członkiem Komisji Wycieczkowej.

W 1966 r. miała miejsce we Wrocławiu katastrofa budowlana, możemy przeczytać o tym na str. 30 *Biuletynu Jubileuszowego 1947–1972*, Wrocław, kwiecień 1972.

„W związku z katastrofą budowlaną, jaka miała miejsce we Wrocławiu na pl. Grunwaldzkim w marcu 1966 r. (zawałił się będący w budowie szkielet żelbetowego, 4-piętrowego budynku dydaktycznego Wydziału Melioracji WSR, obecnie Uniwersytet Przyrodniczy), Zarząd analizował przyczyny tego tragicznego wydarzenia, które było skutkiem pośpiechu i niezachowania technologicznego harmonogramu robót. Zainteresował się również poszkodowanymi członkami oraz ich rodzinami udzielając im zapomogę w łącznej kwocie 5700 złotych oraz odpowiednich porad prawnych”.

Od siebie mogę dodać, że największą pomoc finansową z Funduszu Pomocy Koleżeńskiej otrzymały rodziny z małymi dziećmi.

Ponieważ Oddział miał ograniczone środki w Funduszu Pomocy Koleżeńskiej, Zarząd Oddziału zwrócił się

o pomoc do Zarządu Głównego PZITB o finansowe wsparcie. Pomoc taką w ograniczonym zakresie Zarząd Główny PZITB udzielił ze swego Funduszu Pomocy Koleżeńskiej.

Na XIX Walnym Zgromadzeniu Delegatów Oddziału Wrocławskiego PZITB w dniu 7 kwietnia 1968 r. ponownie zostałem wybrany na członka Zarządu Oddziału – kadencja od 7.04.1968 do 23.03.1970. W tej kadencji obok szeregu innych komisji powołano Komisję Organizacji Kół Zakładowych i Członkostwa Zbiorowego. Przewodniczącym komisji został kol. Włodzimierz Krysiak, pełniący również obowiązki II zastępcy przewodniczącego Oddziału. Komisję podzielono na 5 sekcji, ja byłem w sekcji IV, której byłem przewodniczącym.

Cały Zarząd, w tym członkowie Komisji zaangażowani byli w organizację XVIII Walnego Zjazdu Delegatów PZITB, który odbył się we Wrocławiu w dniach 8-9 czerwca 1968 r. w odpowiednio przygotowanej i udekorowanej sali Technikum Gospodarczego przy ul. Wielkiej – wejście od strony ul. Kamiennej.

W tych czasach każde większe wydarzenie, jak święta państwowe, uroczystości regionalne czy ważniejsze Zjazdy Krajowe było uświetniane dekorowaniem miasta, wieszaniem nad ulicami aktualnych haseł, flag i innych dekoracji. Nasz Oddział nie chciał być gorszy i postanowił udekorować trasę od siedziby Zarządu Oddziału w budynku NOT do Technikum Gospodarczego, to jest części ulic Świerczewskiego, obecnie Piłsudskiego, Powstańców Śląskich, Wielkiej i Kamiennej. Mnie przypadł, między innymi, obowiązek uzgodnienia treści haseł w Wydziale Propagandy Komitetu Wojewódzkiego PZPR oraz złożenie odpowiednich pism w Urzędzie m. Wrocławia, przygotowanie transparentów z hasłami i flag, i ich rozwieszenie. Pamiętam spotkanie w Wydziale Propagandy KW PZPR. Przyjęto mnie bardzo uprzejmie, a po zreferowaniu sprawy pracownik Wydziału, a może jego kierownik wziął arkusz z propozycjami naszych haseł. Przeczytał je uważnie, po czym stwierdził, że hasło „Społeczeństwo Dolnego Śląska wita Krajowy Zjazd PZITB” byłoby bardziej odpowiednie na zjazd organizacji grupującej szeroki przekrój społeczeństwa, a takim nie jest Krajowy Zjazd PZITB

i zaproponował, aby to hasło miało brzmienie „Inżynierowie i robotnicy witają Krajowy Zjazd PZITB”. Taką zmianę zaaprobowaliśmy i uzyskałem zgodę na udekorowanie miasta zgodnie z naszymi propozycjami.

Nie pamiętam, jakie miejskie przedsiębiorstwo przygotowało nam transparenty z hasłami. Jeden zrobiliśmy sami. Pomoc w dekorowaniu trasy uzyskałem od dyrekcji Wrocławskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego Nr 1, dyrektora naczelnego mgra inż. Jerzego Heina i naczelnego inżyniera mgra inż. Włodzimierza Krysiaka, którzy też byli zaangażowani w organizację Zjazdu. Korzystając z przydzielonego samochodu towarowego i pomocy czteroosobowej załogi, ładnie udekorowaliśmy trasę. Po zakończeniu Zjazdu w tym samym zespole dekoracje zdjęliśmy i zwróciliśmy przedsiębiorstwu, które je wykonało.

W drugiej połowie lipca 1969 r. miałem zaszczyt uczestniczyć w założycielskim zebraniu nowo utworzonego Koła przy Kłodzkim Przedsiębiorstwie Budowlanym, jako przedstawiciel Zarządu Oddziału. Na zebraniu wybrano władze Koła. Do Kłodzka pojechałem w zastępstwie wiceprzewodniczącego Zarządu Oddziału kol. Włodzimierza Krysiaka, któremu obowiązki służbowe nie pozwoliły na wyjazd. Na posiedzeniu Prezydium Zarządu Oddziału w dniu 22 lipca 1969 r. kol. Włodzimierz Krysiak poinformował o powołaniu nowego Koła przy Kłodzkim Przedsiębiorstwie Budowlanym.

W kadencji XVII – 1966-1968 oraz kadencji XVIII – 1968-1970 byłem członkiem Zarządu Oddziału. Byłem przekonany, że uczestniczę w posiedzeniach Zarządu Oddziału, a odbywały się one prawie co dwa tygodnie. Przeglądając niedawno protokoły z tych posiedzeń, ze zdziwieniem przeczytałem, że były to posiedzenia Prezydium Zarządu Oddziału. Dlaczego brałem w nich udział, jako członek Zarządu Oddziału, nie wiem. A uczestniczyłem, o czym świadczą listy obecnych wymieniane na początku protokołów, a gdy ich brak, udział w dyskusji.

Na posiedzeniach poruszane były sprawy związane z działalnością naszego Oddziału, współpracą z różnymi organizacjami związanymi z budownictwem oraz kontaktami z lokalną władzą różnego stopnia.

Pamiętam posiedzenia, na których kol. Jan Furmanowski, członek władz Oddziału, pełniący funkcję Naczelnika Wydziału Techniki Wrocławskiego Zjednoczenia Budownictwa, przedstawiał projekty nowych rozwiązań technicznych w budownictwie, głównie mieszkaniowym, nad którymi toczyła się ożywiona dyskusja. Muszę przypomnieć, że w Zarządzie Oddziału byli wybitni specjaliści w dziedzinie budownictwa, zajmujący wysokie stanowiska na Politechnice Wrocławskiej, w biurach projektów czy w wykonawstwie, a wśród nich ja, skromny technik studiujący wieczorowo na Wydziale Budownictwa Politechniki Wrocławskiej.

Zarząd Główny PZITB Uchwałą nr 4/65 z dnia 24 marca 1965 r. wprowadził dodatkową składkę w wysokości 3 zł miesięcznie na budowę Domu Pracy Twórczej w Jadwisinie. Zwiększoną składkę członkowską wszyscy członkowie PZITB płacili przez kilka lat.

Na posiedzeniu Prezydium Zarządu Oddziału w dniu 20 października 1967 r. przewodniczący Oddziału kol. prof. Zygmunt Szafran zaproponował zebranym wykupienie cegiełek na budowę Domu Pracy Twórczej. Sam zadeklarował wykupienie złotej cegiełki za 300 zł. Pozostali zadeklarowali wykupienie cegiełek brązowych po 100 zł, w tym ja. Nie stać mnie wtedy było na wykupienie cegiełki srebrnej za 200 zł, a tym bardziej złotej. Zadeklarowane cegiełki wykupili kol. kol. Zygmunt Szafran, Jan Furmanowski, Adam Szybiński, Leon Szwejczer, Stanisław Szuba, Kazimierz Sienkiewicz, Sylwester Kobiela, Stefan Radomski i Mieczysław Zgódka. Jedna osoba cegiełki nie wykupiła. Razem w październiku 1967 r. przekazano do Zarządu Głównego 1100 zł. Prace budowlane przy budowie domu rozpoczęto wiosną 1966 r., a otwarcia Domu Pracy Twórczej w Jadwisinie Zarząd Główny dokonał w dniu 18 kwietnia 1970 r.

Z ramienia PZITB byłem członkiem Komisji Budownictwa Wojewódzkiej Rady Narodowej, z tak zwanej listy spoza Rady (kadencja V od 1 czerwca 1969 r. o 30 listopada 1973 r). Przewodniczącym Komisji był radny WRN kol. prof. Zygmunt Szafran, przewodniczący Oddziału Wrocławskiego PZITB.

Z ramienia Komisji Budownictwa WRN przeprowadziłem kontrolę za-

dań budowlanych w Oławie (latem, nie pamiętam roku). Ku mojemu zaskoczeniu, na mój przyjazd gremialnie czekali przedstawiciele władz Oławy, projektanci, wykonawcy i inspektorzy nadzoru. Całą grupą zrobiliśmy przegląd budów, po którym na spotkaniu omówiono występujące trudności w realizacji zadań oraz wnioski wynikające z przeglądu. Na zakończenie mozolnie pisano protokół pokontrolny. Cała trudność polegała na tym, aby jak mówi przysłowie, wilk był syty i owca cała.

Po zakończeniu kadencji Rady Wojewódzkiej otrzymałem dyplom z podziękowaniem za pracę w Komisji.

Tutaj muszę wspomnieć o dość śmiesznym zdarzeniu. Gdy pokazałem dyplom koleżance w pracy, ta się skrzywiła i powiedziała: jaki brzydki papier, a kolega, który go zobaczył, wykrzyknął: och – papier czerpany!

Na jubileuszowym XX Walnym Zgromadzeniu Delegatów w dniu 23 marca 1970 r. zostałem wybrany do Sądu Koleżeńskiego Oddziału. Kadencja trwała do 27 marca 1972 r., a przewodniczącym Sądu był kol. Jerzy Petrykowski. W tym czasie byłem też członkiem Komisji Szkoleniowo-Odczytowej.

W tym miejscu chciałbym wspomnieć o małym niepozornym znaczku, znaczku NOT. Nosiliśmy go z dużą satysfakcją w klapie marynarki. Nosili go członkowie wszystkich stowarzyszeń naukowo-technicznych zgromadzonych w Naczelnej Organizacji Technicznej. Szkoda, że te związki z czasem się rozluźniły, każde stowarzyszenie wprowadziło swoje znaczki, między innymi PZITB, ale one nie miały już tej wagi. Przestano nosić znaczki NOT, a na to miejsce nie weszły znaczki stowarzyszeń, można się zastanowić, dlaczego tak się stało.

Pod koniec 1982 r. ówczesny sekretarz Zarządu Oddziału, kol. Włodzimierz Krysiak zaproponował mi objęcie funkcji przewodniczącego Komisji Informacji, gdyż kol. Zbigniew Wiewiórski ze względów zdrowotnych zgłosił swoją rezygnację. Wyraziłem zgodę na przyjęcie tej funkcji. Na posiedzeniu Zarządu Oddziału w dniu 20 grudnia 1982 r., na wniosek kol. Krysiaka, Zarząd odwołał kol. Zbigniewa Wiewiórskiego z funkcji przewodniczącego Komisji Informacji i wybrał na to stanowisko mnie. Funkcję przewod-

niczącego Komisji Informacji pełniłem przez kilka kadencji, od 20 grudnia 1982 r. do 20 marca 1993 r.

Komisja ściśle współpracowała z kolejnymi sekretarzami Zarządu Oddziału:

– kol. Włodzimierzem Krysiakiem – do 13.01.1984,

– kol. Bronisławem Wośkiem – od 13.01.1984 do 21.03.1987 i od 21.03.1987 do 10.03.1990 – dwie kadencje,

– kol. Marią Marcjanik – od 10.03.1990 do 20.03.1993.

W roku 1983 Komisja wznowiła wydawanie informacji o pracy Oddziału Obok wydawania *Informacji*, a później *Informacji bieżącej* Komisja przy wydanej pomocy sekretarza Zarządu Oddziału kol. Bronisława Wośka wydała:

Informator – kadencja 1984-1987

cz. 1 – Działalność Oddziału w 1984 r.

cz. 2 – Program działania Oddziału PZITB i jego agend na lata 1985-1987

cz. 3 – Materiały informacyjne

cz. 4 – Działalność Oddziału w 1985 r.

cz. 5 – Program działania Oddziału PZITB i jego agend na rok 1986

cz. 6 – Działalność Oddziału w 1986 r.

Informator – kadencja 1987-1990

cz. I – Program działania Oddziału Wrocławskiego PZITB na kadencję 1987-1990

cz. II – Program działania Oddziału Wrocławskiego PZITB na rok 1988

cz. III – Działalność Oddziału Wrocławskiego PZITB w roku 1987

cz. IV – Program działania i plan pracy Oddziału Wrocławskiego PZITB na rok 1989

cz. V – Działalność Oddziału Wrocławskiego PZITB w roku 1988

cz. VI – Działalność Oddziału Wrocławskiego PZITB w roku 1989

Część VI Informatora kadencji 1987-1990 wydano nakładem Koła PZITB Nr 34 przy Wrocławskim Przedsiębiorstwie Budowlanym za zgodą dyirekcji przedsiębiorstwa. Nakład wyniósł jednak zaledwie 30 egzemplarzy.

Przy opracowaniu *Informatora* w częściach dotyczących działalności Oddziału w poszczególnych latach z Komisją Informacji współpracowali przewodniczący kół, komisji i zespołów problemowych.

Komisja Informacji zakończyła swą działalność w dniu 20 marca 1993 r. na skutek zmian organizacyjnych, wprowadzonych w Oddziale po ZWZD w dniu 20 marca 1993 r. W kadencji XXVII: 1993-1996 Komisji Informacji nie powołano.

W następnych kadencjach pracowałem w zespołach redakcyjnych „Biuletynu Informacyjnego”, który w kadencjach 1999-2002 i 2002-2005 był opracowywany w Komisji Historii i Informacji a w kadencji 2005-2008 w ramach Komisji Informacji i Promocji.

Osobny rozdział to działanie w Kole Terenowym Nr 56. Po likwidacji Koła PZITB przy Zjednoczeniu Budownictwa Przemysłowego Zachód, znalazłem się w Kole Terenowym. Na zebraniu sprawozdawczo-wyborczym w dniu 21 listopada 1989 r. zostałem wybrany na przewodniczącego Koła. Głosowanie odbywało się w ten sposób, że na jednej liście umieszczono kandydatów na przewodniczącego Koła oraz do Zarządu Koła i Komisji Rewizyjnej. W ten sposób osoby, które nie zostały wybrane na przewodniczącego koła, nie mogły kandydować do Zarządu Koła i Komisji Rewizyjnej. Postanowiłem to zmienić i na następnym zebraniu sprawozdawczo-wyborczym w dniu 17 listopada 1992 r. najpierw wybierano przewodniczącego koła, a dopiero po jego wyborze układało się listę kandydatów do Zarządu Koła i Komisji Rewizyjnej, na którą głosowano. Przewodniczącym Koła Terenowego zostałem ponownie wybrany w dniu 17 listopada 1992 r. oraz 23 stycznia 1996 na 14 Kadencję Jubileuszową, która trwała do 22 lutego 1999 r. W następnych wyborach nie kandydowałem na przewodniczącego Koła.

Udało się nam rozszerzyć działalność Koła. Ogólne zebrania członków, na których przedstawiano działalność Oddziału i wygłaszane były prelekcje związane z budownictwem, odbywały się trzy razy w roku. Organizowano spotkania świąteczno-noroczne – uczestnicy otrzymywali skromne upominki w postaci kalendarzyków NOT-u.

Wznowiliśmy organizowanie wyjazdów technicznych do ciekawych miejsc. Organizacją wyjazdów krajowych zajmował się kol. Jaropek Żyżniewski, a wyjazdami zagranicznymi

kol. Małgorzata Janiaczyk. Na zebraniach ogólnych Koła wyświetlane były filmy o tematyce budowlanej lub wygłaszane prelekcje. O wygłaszanie prelekcji prosiłem kolegów z innych Kół i Oddziałów. Nikt mi nie odmówił, a za swój czas nie brali wynagrodzenia, czyli działali społecznie – dziś to brzmi nieprawdopodobnie.

W kadencji 15 byłem skarbnikiem Koła, a w kadencji 16 zastępcą przewodniczącego Koła. Na kadencję 17 do władz Koła nie kandydowałem.

Z inicjatywy przewodniczącego Oddziału kol. mgra inż. Tadeusza Nawracaja wydaliśmy *Księgę Pamiątkową 35 lat Koła Terenowego 1963-1998*. Ja opracowałem część opisową, a kol. Adam Wołoszyn oprawę graficzną. Do współpracy zaprosiliśmy obecnych oraz byłych członków Koła. Szkoda, że tak mało osób zdecydowało się umieścić swoje wspomnienia w książce pamiątkowej. Serdecznie dziękuję tym, którzy zdecydowali się opisać swoje wspomnienia. Szczególnie żałuję, że nie opisał swej działalności śp. kol. Stanisław Marchwicki. O jego udziale i zaangażowaniu w odnowienie i przywrócenie świetności sali widowiskowej Opery Wrocławskiej dowiedzieliśmy się dopiero po jego śmierci. Ponieważ opracowanie i wydanie książki pamiątkowej się przeciągnęło, opisana została również, przez kol. Małgorzatę Janiaczyk, kadencja 15 – lata 1999-2000, stąd tytuł uzupełniający *Księga Pamiątkowa 2000*.

W roku 1988 Oddział Wrocławski PZITB opublikował okolicznościowe wydawnictwo *Czterdziestolecie PZITB we Wrocławiu*. Przewodniczącym Kolegium Redakcyjnego i jednocześnie redaktorem naczelnym wydawnictwa był inż. Jerzy Leo Jankiewicz, ja miałem przyjemność pracować w składzie Kolegium.

Moim zadaniem, między innymi, było opracowanie współpracy PZITB ze Zjednoczeniami Budownictwa mającymi siedzibę we Wrocławiu. Przeprowadziłem rozmowy z byłymi dyrektorami lub pracownikami byłych już Zjednoczeń, po czym opracowałem tekst, który przedkładałem rozmówcy do akceptacji. Jedynie kol. Edward Kwiatkowski, były dyrektor techniczny Zjednoczenia Budownictwa Komunalnego uzupełnił mój tekst o kilka zdań. Pozostali rozmówcy, kol. kol. Stanisław Konasiuk, Andrzej Grzela

i Adam Dobrucki zaakceptowali tekst bez poprawek i uwag.

Nie pamiętam na podstawie jakiej uchwały znalazłem się w Radzie Wojewódzkiej FSNT NOT, a byłem jej członkiem w Kadencji XV w latach 1985-1987, a dokładnie od 18.12.1985 do 18.12.1987, razem z doc. dr. inż. Stefanem Jasmanem, Zygmuntem Stramskim, Janem Suwałą i Bronisławem Wośkiem. Byłem również członkiem Komisji RW NOT ds. Klubu Technika, której przewodniczącą była kol. Elżbieta Paradowska ze Stowarzyszenia Włókienników Polskich.

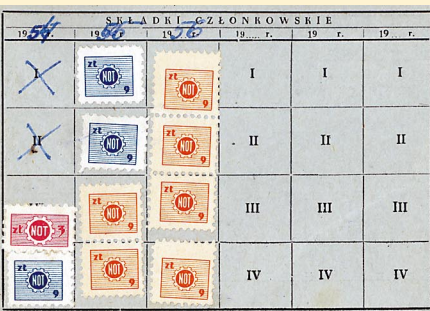
Po raz drugi znalazłem się w Radzie Wojewódzkiej NOT wybrany do Rady na 26 Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Sprawozdawczo-Wyborczym Delegatów Oddziału Wrocławskiego PZITB w dniu 10 marca 1990 r. wraz z kol. kol. prof. Kazimierzem Czaplińskim, Leonardem Mazur-

ku Inżynierów i Techników Budownictwa, Wrocław 2009.

Jako przewodniczący Koła Terenowego Nr 56 zostałem wybrany na członka Zarządu Oddziału na Kadencję XXVII – 20.03.1993 – 20.04.1996, oraz na Kadencję XXVIII – 20.04.1996 – 24.04.1999.

Na Walnym Zgromadzeniu Delegatów Oddziału Wrocławskiego w dniu 24.04.1999 r. zostałem wybrany na członka Sądu Koleżeńskiego – Kadencja XXIX – 24.04.1999 – 13.04.2002. Przewodniczącym Sądu był prof. Tadeusz Kolendowicz.

Sąd Koleżeński w pełnym składzie rozpatrywał sprawę skierowaną przez Główny Sąd Koleżeński PZITB, dotyczącą zarzutów o naruszenie etyki zawodowej przez członka naszego Stowarzyszenia z Oddziału Poznańskiego. Sąd Koleżeński na swoim drugim posiedzeniu w dniu 14 grudnia 2001 r.

kiem, Zygmuntem Stramskim i Bronisławem Wośkiem. Było to w trakcie XVI Kadencji Rady, która trwała do 12.12.1990 r.

Na zebraniu sprawozdawczo-wyborczym WR FSNT w dniu 12 grudnia 1990 r. zostałem wybrany do Komisji Rewizyjnej Rady (reprezentowałem PZITB), w której pełniłem funkcję sekretarza Komisji. Przewodniczącym Komisji był kol. Roman Korbutt (SITK).

Była to XVII Kadencja Rady, która trwała od 12.12.1990 do 15 grudnia 1993 r.

Należy również dodać, że w Kadencji XIV – lata 1983-1985, a dokładnie od 23 marca 1983 do 18 grudnia 1985 członkami Rady Wojewódzkiej FSNT NOT byli kol. kol. Andrzej Grzela, Stefan Jasman, Benedykt Kordecki, Jan Suwała i Bronisław Wośiek. Kol. Benedykt Kordecki był również członkiem Komisji Rewizyjnej.

Podaję te informacje, ponieważ nie znalazły się one w wydanej przez Oddział książce *75 lat Polskiego Związ-*

wydał orzeczenie w sprawie wraz z uzasadnieniem i przesłał go do Głównego Sądu Koleżeńskiego, Sądu Koleżeńskiego Oddziału Poznańskiego oraz do zainteresowanych.

Działalność moja była dostrzegana i doceniana przez władze Stowarzyszenia. Posiadam odznaczenia stowarzyszeniowe: Złotą i Srebrną Odznakę PZITB, Medal Pamiątkowy 75-lecia PZITB, tytuł Zasłużony Senior PZITB, Medal Pamiątkowy Oddziału Wrocławskiego PZITB im. prof. Ludomira Suwałskiego, Medal Pamiątkowy 50-lecia działalności PZITB na Dolnym Śląsku, jak również Złotą i Srebrną Honorową Odznakę NOT i Medal 60-lecia NOT we Wrocławiu.

Uff! Ale mi ulżyło. Kol. Jerzy Gałązka, Sekretarz Zarządu Oddziału kilkakrotnie prosił mnie o wspomnienia z mojej działalności w Oddziale Wrocławskim PZITB. Napisałem więc. Czy ktoś to przeczyta?

Stefan Radomski, Koło Terenowe Nr 53

Spotkanie noworoczne Oddziału

W dniu 29 stycznia 2010 roku o godz. 16.00 w Sali kominkowej NOT we Wrocławiu, przy ul. Piłsudskiego 74, odbyło się Noworoczne Spotkanie Zarządu Oddziału, Oddziałowej Komisji Rewizyjnej, Oddziałowego Sądu Koleżeńskiego z Przedstawicielami Jednostek Organizacyjnych Stowarzyszenia (kół, komisji).

Zebranych powitał Przewodniczący Kol. Tadeusz Nawracaj. Poinformował o następujących zamierzeniach Oddziału na rok 2010:

- Konferencji „Budownictwo w Energetyce”,
- Konkursie „Dolnośląska Budowa Roku”,
- Zjeździe Przedstawi-

cieli Jednostek Organizacyjnych Oddziału,
– Sesji „Człowiek-Przyroda- Budownictwo”.

Kol. Przewodniczący poinformował również o uchwaleniu przez Zarząd Oddziału zrównoważonego budżetu na rok 2010.

Spotkanie było okazją do wręczenia medali 75-lecia PZITB kolegom profesorom: Ottonowi Dąbrowskiemu i Tadeuszowi Kolendowiczowi.

Następnie wręczono Honorowe Odznaki PZITB przyznane przez Zarząd Główny: Złote Odznaki z diamentem w uznaniu za szczególnie wkład pracy na rzecz Stowarzy-

szenia kol. Alicji Dudzik i kol. Kazimierzowi Haznarowi, a Srebrną Odznakę Kol. Mariuszowi Olejnikowi.

Kol. Przewodniczący z Kol. Wiceprzewodniczącą Oddziału Alicją Dudzik wręczyli okolicznościowe medale z okazji 75-lecia Stowarzyszenia przyznane przez Zarząd Główny.

ny PZITB następującym Koleżankom: Annie Sołtys, Alicji Kozieradzkiej, Teresie Pijaczyńskiej, Bożenie Ziębie i Romie Rybiańskiej, oraz Kolegom: prof. Kazimierzowi Banysiowi, Mieczysławowi Zgódce, Jerzemu Krzyżowi, Jerzemu Magoc-kiemu, Januszowi Dąbrowskiemu, Andrzejowi Koniecznemu, Andrzejowi Komarzyńcowi, Jerzemu Mickiewiczowi, Januszowi Supersonowi, Jerzemu Zatylnemu, Jerzemu Mazurowi, Jerzemu Wnukowi, Jerzemu Lewandowskiemu oraz Ryszardowi Wójtowiczowi.

Miłą niespodzianką był występ Kameralnego Chóru ANGELUS, który wszystkich zachwycił przepięknym wykonaniem kolęd i wprowadził świąteczny nastrój. Dyrygentem chóru była Pani Barbara Szarejko, córka naszego kolegi, Przewodniczącego Koła Projektantów, Piotra Szarejki.

Na zakończenie Przewodniczący Oddziału złożył obecnym życzenia: spełnienia marzeń i realizacji zamierzeń, optymizmu i wiary w to, że każdy następny rok będzie lepszy od poprzedniego.

Opracowała **Marianna Czupe**

Spotkanie noworoczne w Kole nr 46

Koło nr 46 w Jeleniej Górze swoje spotkanie noworoczne zorganizowało w dniu 29.01.2010 r.

Na zaproszenie Koła miałem przyjemność uczestniczyć w tym spotkaniu i reprezentować Zarząd Wrocławskiego Oddziału PZITB.

Koło nr 46 jest małym Kołem (16 członków), toteż spotkanie upłynęło w miłej, kameralnej atmosferze.

Mimo że Koło jest małe, to jego działalność jest zauważalna w Oddziale. Świadczy o tym fakt, że członkowie Koła zostali wyróżnieni:

- Medalem 75-lecia PZITB: kol. Ludmiła Micuła-Młyńczyk, kol. Jadwiga Piotrowska, kol. Nadzieja Woźniak,

- Medalem z okazji 60-lecia NOT: kol. Ludmiła Micuła-Młyńczyk, kol. Zbigniew Niedbalski.

Wyróżnionym medale wręczyłem na spotkaniu.

Jak na spotkanie noworoczne przystało, nie obyło się bez poczęstunku i okolicznościowego toastu. Miało ono jednak również charakter roboczy. Zebrani ocenili działalność Koła w roku poprzednim i przyjęli wstępnie plan zamierzeń na rok bieżący.

Nowinki techniczne i informacje o nowych materiałach budowlanych przedstawił kol. Zbigniew Niedbalski.

Rozstaliśmy się w przekonaniu, że na początku przyszłego roku też odbędzie się takie spotkanie.

Jerzy Gałązka, Sekretarz Zarządu

Spotkanie noworoczne w Kole nr 28

Czas tak szybko płynie. Najlepiej wie o tym Zarząd Koła nr 28, który odmierza go częstotliwością organizowanych spotkań. Ledwie pożegnaliśmy stary rok, a już wypadałoby się spotkać w okresie karnawału. Przecież życie inżyniera budowlanego to nie tylko praca, komputer, normy i plac budowy. Zarząd Koła nr 28 corocznie dba o to, by naukę łączyć z rozrywką. A bawić się też potrafimy!

Uroczyste spotkanie członków koła, z cyklu spotkań noworocznych, odbyło się w tym roku w restauracji „EXITE” przy ul. Żelaznej. Karnawałowy, piątkowy wieczór 5 lutego poprzedziła część oficjalna, na którą złożyło się wystąpienie przewodniczącego Zarządu Oddziału Wrocławskiego, kol. Tadeusza Nawracaja. Przewodniczący powitał zaproszonych członków PZITB z koła nr 28 i z kół zaprzyjaźnionych z „wojskowymi”, wręczył pamiątkowe odznaczenia z okazji 75-lecia PZITB członkom naszego koła: kol. Janowi Regdoszowi, Janowi Stępiowi, Andrzejowi Mierzwiakowi i Jerzemu Gałązce, a następnie w krótkich słowach przedstawił działalność Oddziału, dziękując koleżankom i kolegom za dotychczasową aktywność w stowarzyszeniu.

Przewodnicząca koła zaprosiła wszystkich obecnych na wykłady dwóch sponsorujących firm: QUICK – MIX Sp. z o.o. i LHOIST POLSKA Sp. z o.o. Serdecznie podziękowała przed-

stawicielom tych firm za to, że przyjęli zaproszenie, w sytuacji gdy firma GRACE, deklarująca swój udział, w ostatniej chwili wycofała się. Ot, taki los organizatorów. Sytuację uratowała również hojność kol. Tadeusza Kowalskiego, szefa Firmy Budowlano-Projektowej

„Kowalski – System” oraz Zarząd Oddziału. Wszystkim naszym przyjaciołom, sympatykom i tym, którzy kibicują naszym poczynaniom, tą drogą serdecznie dziękuję.

Przedstawiciel firmy QUICK – MIX, p. Sebastian Ruciński zapoznał zebranych z pełnym asortymentem zapraw i tynków, jakimi dysponuje firma. Nawijając do tematyki zapraw przedstawiciel firmy LHOIST POLSKA (członka Stowarzyszenia Producentów Wapna), p. Sławomir Gąsiorowski w interesujący sposób przedstawił zalety wapna.

A czy Wy, koleżanki i koledzy wszystko wiecie o wapnie? Bo my po tym wykładzie bardzo dużo.

W podziękowaniu za wzbogacenie wieczoru ciekawą częścią szkoleniową,

obdarowaliśmy sponsorów pamiątkowymi wydawnictwami z historii PZITB.

Wieloletnia sympatyczka Koła nr 28 i PZITB Zosia Kossowska-Pancerz z Warszawy, aktywnie uczestnicząca we wszystkich imprezach i szkoleniach, przygotowała dla wszystkich zebranych upominki w postaci „podręcznych niezbędników” wojażującego budowlanca. Jest to tym bardziej godne podkreślenia, że niespodziankę kol. Zosia z zapalem przygotowywała od ponad pół roku.

Na zakończenie części oficjalno-szkoleniowej przewodnicząca przedstawiła plan działalności koła na najbliższy czas, kładąc nacisk na tradycyjny wyjazd zagraniczny, którego trasa w tym roku będzie przebiegać przez południowy region Hiszpanii – piękną Andaluzję, zahaczając o Gibraltarię.

Po krótkiej przerwie organizacyjnej, przeznaczonej na zmianę scenografii, zebrani zasiedli do zastawionych stołów i do uroczystej kolacji, którą przeplatały tańce przy dźwiękach mechanicznej muzyki, którą serwowali wprawni didżeje. Wspaniała zabawa trwała do późnych godzin. Najbardziej wytrwali zakończyli karnawałową noc we wczesnych godzinach rannych.

Kolejne spotkanie w formie plenarnej Zarząd Koła nr 28 przewiduje na początku czerwca br. Z koleżeńskim pozdrowieniem

Przewodnicząca koła
Maria Leśniak-Rotter

Koło nr 26

W dniu 15 stycznia 2010 r. odbyło się Noworoczne Spotkanie Koła, na którym Wiceprzewodnicząca Oddziału kol. Alicja Dudzik przedstawiła informację z działalności Zarządu Oddziału. Podsumowano działalność Koła w roku 2009 i opracowano plan pracy Koła na rok 2010 r. Przedstawiono zmiany w Prawie Budowlanym omawiane przez Pana Gabriela Marka na spotkaniu w dniu 1.12.2009 r. Przy wręczaniu kalendarzy członkowie Koła złożyli sobie życzenia noworoczne. Spotkanie przebiegało w miłej i koleżeńskej atmosferze ze skromnym poczęstunkiem.

Opracowała **Alicja Kozieradzka**
Koło Nr 26 Atena (Zarządcy)

Koło nr 35

W dniu 1 lutego 2010 r. odbyło się Noworoczne Spotkanie naszego Koła, na którym podsumowano jego działalność w roku 2009. Wiceprzewodnicząca Oddziału kol. Alicja Dudzik wręczyła okolicznościowy Medal 75-lecia PZITB Przewodniczącemu Koła kol. Jerzemu Semli. Przedstawiła również informację z działalności Zarządu Oddziału z uwzględnieniem przyjętego przez Zarząd Oddziału programu na kadencję 2008-2011. Ustalono plan pracy Koła na rok 2010. Członkom Koła tradycyjnie wręczono kalendarze na rok 2010. Zajmując się problematyką inwestycyjną i modernizacyjną starych obiektów w swojej firmie oraz znając trudną sytuację w tym zakresie na wrocławskim rynku, jak i samemu biorąc w tym aktywny udział, zajmując się również problematyką związaną z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach i seminariach, przedstawiłem obecnym możliwości w tym zakresie po zgłoszeniu się do naszego Ośrodka Informacji Budownictwa i Szkoleń PZTTB lub do biura DOIIB. Zaapelowałem również do obecnych o aktywny udział w kolejnej edycji konkursu „Dolnośląska Budowa Roku”, przypominając jednocześnie sylwetki laureatów ostatniej edycji konkursowej. Na zakończenie Członkowie Koła złożyli sobie serdeczne życzenia noworoczne.

Opracował **Włodzimierz Patrak**, Koło Nr 35

Spotkanie świąteczno-noworoczne koła nr 33

W grudniu – zgodnie z tradycją – Zarząd Koła nr 33 WROBIS S.A. zorganizował dla swoich członków spotkanie świąteczno-noworoczne.

Spotkali się ponownie w restauracji pn. *Galicja*, gdzie w miłej, świątecznej atmosferze, przy dźwiękach kolęd, podzieliliśmy się opłatkiem i złożyliśmy sobie życzenia świąteczno-noworoczne.

Jak zwykle na takich spotkaniach kadra techniczna Spółki, która przybyła zarówno z budów wrocławskich, jak i z terenów Dolnego Śląska i województwa zachodniopomorskiego, dzieliła się informacjami zawodowymi oraz wymieniała poglądy na tematy związane z doświadczeniem zawodowym oraz z działalnością PZITB.

W kończącym się roku Zarząd Koła podsumował swoją działalność oraz zaprezentował propozycje działań na rok 2010.

Dodatkową atrakcją tegorocznego spotkania była prezentacja materiałów z wcześniejszych spotkań Koła, wyjazdów na budowy realizowane przez Spółkę oraz organizowanych przez Komisję Doświadczeń Zawodowych przy Zarządzie PZITB Oddziału Wrocławskiego, np. do Kopenhagi i Berlina.

Przypomnieliśmy sobie miłe, wspólnie spędzone chwile i zapewne zachęciliśmy mniej aktywnych członków Koła do planowanych spotkań i wyjazdów technicznych.

Po konsumpcji, jak zwykle wyśmienitego wigilijnego menu i rozdaniu członkom Koła okolicznościowych albumów z okazji 75-lecia PZITB – w miłej i serdecznej atmosferze rozstaliśmy się i już czekamy na następne ciekawe spotkania, które niewątpliwie wzmacniają naszą więź w stowarzyszeniu.

Elżbieta Suppan, Teresa Mistarz

Koło nr 45

W dniu 22.01.2010 roku Koło nr 45 ze Lwówka Śląskiego zgodnie z kilkuletnią tradycją zorganizowało spotkanie świąteczno-noworoczne. Podczas spotkania wspomniano ubiegły rok, snując marzenia na przyszły 2010.

Spotkanie połączone było ze szkoleniem technicznym przeprowadzonym przez „ATLAS” SA.

Zebrań upłynęło w miłej i sympatycznej atmosferze, oprócz członków naszego Koła wzięły w nim udział koleżanki z zaprzyjaźnionego Koła z Jeleniej Góry.

Jerzy Zatylny

Wieczór wspominkowy

W dniu 25 listopada 2009 r. w sali 105 gmachu NOT odbył się uroczysty wieczór wspominkowy poświęcony Kolegom naszego Oddziału, którzy odeszli od nas na zawsze. Spotkanie to zostało zorganizowane przez Komisję Historii.

Wspominani byli:

Kol. Edward Terlikowski z Koła nr 13, zm. 01.05.2009 r.

Kol. Grzegorz Duda z Koła nr 1, zm. 06.05.2009 r.

Kol. Leszek Żabowski z Koła nr 56, zm. w 2009 r.

Kol. Ryszard Kupiec z Koła nr 56, zm. w czerwcu 2009 r.

Kol. Bronisław Gregoraszczyk z Koła nr 56, zm. w październiku 2009 r.

Na spotkanie przybyli zaproszeni członkowie rodzin zmarłych, ich przyjaciele, koledzy i znajomi, przedstawici

ciele Zarządu Oddziału – Wiceprzewodnicząca Kol. Alicja Dudzik i Sekretarz Kol. Jerzy Gałązka, Honorowy Przewodniczący Komisji Historii Kol. Jerzy Leo Jankiewicz, przewodniczący Kół, do których przynależeli zmarli – Kol. Wiesław Mazur i Kol. Małgorzata Mikołajewska-Janiaczek oraz członkowie Komisji Historii. Obecna była Pani Halina Duda, wdowa po Kol. Grzegorzu.

Spotkaniu przewodniczyła Kol. Marianna Czupe, przewodnicząca Komisji Historii. Uroczystość rozpoczęła minutą ciszy dla uczczenia pamięci zmarłych Kolegów. Następnie Kol. Marianna Czupe odczytała noty biograficzne zmarłych, w kolejności podanej powyżej. Uczestnicy uzupełniali opisy życia zmarłych o swoje wspomnienia z kontaktów z nimi w pracy zawodo-

wej, społecznej czy też towarzyskich. Z uznaniem wypowiadali się o ich dokonaniach w pracy zawodowej, o ich zainteresowaniach i pasjach. Wzruszające było wystąpienie Pani Haliny Dudy, która bardzo ciepło wspominała swojego męża Grzegorza. Przez 37 lat byli zgodnym i szanującym się małżeństwem. Opowiadała o jego wielu zainteresowaniach, m.in. fotografii, turystyką, jak również tańcem towarzyskim. Miał bardzo życzliwy stosunek do ludzi i był chętny do udzielania pomocy potrzebującym. Pięć lat walczył z ciężką chorobą nowotworową i jej nawrotami, która niestety go zmogła. Serdecznie podziękowała Komisji Historii za zorganizowanie wieczoru wspomnieniowego poświęconego m.in. pamięci jej męża.

Wieczór wspominkowy był bardzo uroczysty, upłynął w atmosferze powagi i serdeczności przy zapalonych świecach, kawie, herbacie i ciastkach. Dla upamiętnienia tego wieczoru wszyscy obecni (16 osób na 25 zaproszonych) wpisali się do Kroniki Oddziału.

Opracowała **Wiktoria Kubrak**

Edward Jan Terlikowski (1924-2009)

Syn Bolesława i Eleonory z Kaweckich, urodził się 21 września 1924 r. w Suwałkach.

Po śmierci Ojca, pełniącego zawodowo służbę wojskową (3. Pułk Szwoleżerów) rodzina przeniosła się do Lwowa, gdzie troje rodzeństwa uczęszczało do szkół. Edward uczył się w dawnym XI Gimnazjum, potem w Technikum Budowlanym we Lwowie. W czasie II wojny światowej żołnierz Armii Krajowej Okręgu Lwów-Zachód. Stąd 10 grudnia 1945 r. nastąpił wyjazd na Ziemie Odzyskane do Wrocławia. Tu też ukończył Politechnikę Wrocławską – Wydział Budownictwa Lądowego, w roku 1950 uzyskując tytuł mgra inż. budownictwa lądowego. Pracę rozpoczął w roku 1953 na stanowisku inspektora technicznego, zastępcy kierownika budowy. A jego kolejnym miejscem pracy był DMiK-Wrocław, gdzie pracował jako starszy inspektor nadzoru. Uprawnienia budowlane zdobył w 1958 roku.

Do PZITB należał od 21 kwietnia 1954 r., jego pierwsze Koło Zakładowe przy Dyrekcji Bud. Osiedli Rob. Wrocław. Na emeryturę przeszedł 4 września 1988 r. Do Koła Seniorów wstąpił 15 marca 1993 r. Wyjeżdżał na sesje „Człowiek – Przyroda – Budownictwo”, aktywnie uczestnicząc w zajęciach, wycieczkach, a także prowadził „gimnastykę poranną”. Bardzo towarzyski, miły, sympatyczny, koleżeński, zawsze uśmiechnięty. Pionier odbudowy Wrocławia. Zaangażowany w działalność sportową oraz w sprawy ekologii. Członek i Współzałożyciel w 1999 r. Towarzystwa Ziemi Księżkiej oraz Klubu Seniora „Księżę”.

W ostatnich latach chorował na cukrzycę i kiedy musiał się poddać operacji amputacji nogi, to ze swojego mieszkania na ul. Katowickiej przeniósł się do Domu Opieki Społecznej „Samarytanin” przy ul. Świątnickiej i tam Go odwiedzaliśmy. Nie tracił pogody ducha, był zawsze uśmiechnięty. Zmarł 1 maja 2009 r., a w dniu 6 maja na cmentarzu przy ul. Opolskiej odbył się jego pogrzeb.

Opracowała: **Marianna Czupe**

Grzegorz Duda

Mój mąż Grzegorz Włodzimierz Duda – Grześ urodził się 3 lipca 1940 roku w Częstochowie. Wraz z rodzicami Wandą i Tadeuszem przyjechał do Wrocławia tuż po wojnie. Szkołę podstawową rozpoczął jako sześciolatek. I jak zawsze mówił, był tym najmłodszym w szkole, na studiach. Studia ukończył na Wydziale Budownictwa Politechniki Wrocławskiej. Po studiach w 1962 r. rozpoczął pracę we Wrocławskim Przedsiębiorstwie Budownictwa Przemysłowego nr 1. W trakcie swojej pracy w 1964 r. został powołany do służby wojskowej i zakończył ją w stopniu oficerskim w 1966 r. Powrócił na krótko do swojego przedsiębiorstwa, a w tym samym 1966 r. rozpoczął pracę na Politechnice Wrocławskiej.

Uczelnia, praca dydaktyczna na Uczelni były jego całym życiem. Do końca swoich dni, będąc już na emeryturze, pracował w dydaktyce. W ostatnich pięciu latach w jego życiu ujawniła się choroba nowotworowa. Był też czas, gdy choroba się wycofała,

ale ostatnie dwa lata to przebyte dwie operacje, chemioterapia, radioterapia. Pogodny, życzliwy ludziom i w szpitalu potrafił nieść pociechę.

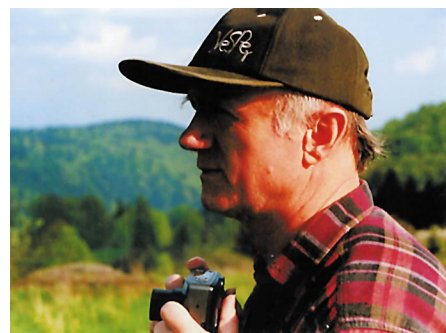
Angażował się nie tylko w swoją pracę, zawsze chętnie podejmował się działań na rzecz studentów, pracowników. Był przedstawicielem pracowników naukowych w Radzie Wydziału, Radzie Instytutu Inżynierii Lądowej. Działal w Komisjach Wyborczych PWr. Brał udział w egzaminach wstępnych, dyplomowych magisterskich, był opiekunem praktyk studenckich. Studentów traktował nie jak uczniów, ale przyszłych kolegów – inżynierów. Poznawał studentów nie tylko na zajęciach. Jeździł z nimi na rajdy górskie, wycieczki. Wielu młodych ludzi z czasem zostało jego przyjaciółmi.

Wędrówki górskie, zamiłowanie do bezdroży, do piękna, harmonii, które we wszystkim potrafił zobaczyć. Góry rodzime, słowackie – dumny, że udało mu się zdobyć szczyt Krywań.

Wędrówki górskie, podróże. Wyprawa po Europie Zachodniej w 1992 r. ze zwiedzaniem ciekawych obiektów inżynierskich organizowana przez PZITB była pierwszą jego dłuższą wyprawą. Dane mu było zwiedzić Europę – w tym stolice wielu państw; dotrzeć do cudownych miejsc, takich jak Rzym, Asyż, San Giovanni Rotondo, Lourdes, Fatima.

Grześ miał zdecydowane poglądy na życie, wiarę. Wspierał ruch „Solidarność”, finansowo budowy kościołów, klasztorów. Brał udział w ciekawych spotkaniach Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana”. Szczególnie interesował go program „Odra 2009” – plany i zamierzenia, realizacja, ochrona przeciwpożarowa.

Ciekawy świata, zdarzeń, nowinek technicznych. Interesował się fotogra-

fii, muzyką (szczególnie klasyczną, operą, operetką), śpiewem (z przerwami występował w różnych chórach), poezją, którą czytał w zaciszu domowym. Był też ogród, którym się cieszył i uprawiał go, aby stał się w przyszłości miejscem naszej rekreacji. Był też zainteresowany sportem, rajdami rowerowymi. W młodości ćwiczył judo. Interesowało go szybownictwo – niestety nie przeszedł obowiązujących testów. Jeszcze w trakcie swoich studiów zainteresował się i zaczął pasjonować tańcem towarzyskim. Należał do Polskiego Towarzystwa Tanecznego. Brał czynny udział w pracach Towarzystwa. Był też sędzią skrutinerem Federacji Stowarzyszeń i Klubów Tanecznych w Polsce. Nawet jako senior znajdował czas na spotkania w klubie tańca.

Otwarty, ufny, szczery, przyjazny ludziom, a równocześnie na swojej drodze spotkał wielu wspaniałych ludzi; cenił sobie ich przyjaźń, a oni akceptowali jego. Niektórzy odeszli przed nim, a inni zostali z nim w jego chorobie do końca.

Nasze małżeństwo rozpoczęło się w 1972 r. i trwało tylko 37 lat.

Mojego Grzesia już nie ma.

Halina

Każda góra ma swój szczyt i swoją legendę. Twoja kultura, dobroć i szacunek dla drugiego człowieka mówi sama za siebie i zostawia, Drogi Grzesiu, w pamięci same diamenty.

Przyjacieli domu Stefa

W listopadzie 2009 r. odeszli od nas również koledzy:

Stanisław Klin

– członek Koła nr 9 przy Uniwersytecie Przyrodniczym
ur. 28.09.1941, zm. 26.11.2009
przyjęty do Oddz. Wrocławskiego PZITB 01.03.1971
Zmarł jako pracownik Uniwersytetu Przyrodniczego.

Wincenty Winniczek

– członek Koła Seniorów PZITB (Koło nr 13)
ur. 01.02.1927, zm. w listopadzie 2009
przyjęty do Oddz. Wrocławskiego PZITB 22.08.1949
Zasłużony Senior PZITB od grudnia 1999 r.
Zmarł jako emeryt.

Panie Bronku, co tam w PRAWIE BUDOWLANYM?

Świadectwa charakterystyki energetycznej budynków

Zagadnienia związane z ograniczeniem zużycia energii w fazie użytkowania obiektów budowlanych są przedmiotem wielu prac naukowo-badawczych ze względu na energochłonność tego sektora gospodarki w Polsce i na świecie. Fakt ten ma istotny wymiar ekonomiczny dla użytkowników budynków (mieszkań, pomieszczeń) ze względu na zmniejszenie kosztów ogrzewania lub chłodzenia i ekologiczny, ze względu na zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska.

Obowiązek sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków do polskiego ustawodawstwa został wprowadzony w związku z koniecznością dostosowania polskich przepisów do postanowień zawartych w Dyrektywie 2002/91/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz.Urz. UE z 2003 r. L 312) i funkcjonuje w Polsce od stycznia 2009 r.

Powyższa dyrektywa ustanawia wymagania w zakresie:

- a) ram ogólnych dla metodologii obliczania zintegrowanej charakterystyki energetycznej budynków;
- b) zastosowania minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej nowych budynków;
- c) zastosowania minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej dużych budynków istniejących, podlegających ważniejszej renowacji;
- d) certyfikacji energetycznej budynków;
- e) regularnej kontroli kotłów i systemów klimatyzacji w budynkach oraz dodatkowo oceny instalacji grzewczych, w których kotły mają więcej niż 15 lat.

Przedmiotowa dyrektywa w art. 2 określa również definicje, spośród których należy wskazać następujące:

Charakterystyka energetyczna budynku: wartość energii zużywanej rzeczywiście lub szacowanej, niezbędnej do spełnienia różnych potrzeb związanych ze znormalizowanym użytkowaniem budynku, która może obejmować m.in. ogrzewanie, ciepłą wodę, chłodzenie, wentylację i oświetlenie. Wartość ta może być odzwierciedlona w jednym lub większej ilości wskaźników numerycznych, które zostały obliczone z uwzględnieniem izolacji, charakterystyki technicznej i instalacyjnej, projektu i usytuowania w relacji do aspektów klimatycznych, wystawienia na słońce i wpływu konstrukcji sąsiadujących, wytwarzania energii własnej i innych czynników, włącznie z klimatem wewnętrznym, mającym wpływ na zapotrzebowanie na energię.

Świadectwo charakterystyki energetycznej budynku: świadectwo uznawane przez Państwo Członkowskie lub osobę prawną wyznaczoną przez to Państwo, zawierające charakterystykę energetyczną budynku obliczoną zgodnie z metodologią opartą na ogólnych ramach podanych w Załączniku do dyrektywy.

Szczególne wymagania odnoszące się do świadectw charakterystyki energetycznej budynku podane są w art. 7 dyrektywy następująco:

1. Państwa Członkowskie zapewniają, aby przy wznoszeniu, sprzedaży lub wynajmie budynków świadectwo cha-

rakterystyki energetycznej było udostępniane właścicielowi lub przez właściciela przyszłemu kupującemu lub najemcy niezależnie od sytuacji, jaka mogłaby mieć miejsce. Ważność świadectwa nie przekracza 10 lat. Certyfikacja dla mieszkań lub jednostek przewidywanych do oddzielnego użytkowania w blokach może być oparta:

*na wspólnej certyfikacji całego budynku dla bloków o wspólnym systemie ogrzewania lub

*na ocenie innego mieszkania reprezentatywnego w tym samym bloku.

Państwa Członkowskie mogą wyłączyć kategorie określone w art. 4 ust. 3 ze stosowania niniejszego ustępu, do których dyrektywa zalicza następujące kategorie budynków:

– budynki i zabytki urzędowo chronione jako część wyznaczonego środowiska lub z powodu ich szczególnych wartości architektonicznych lub historycznych, gdzie zgodność z wymaganiami zmieniałaby niedopuszczalnie ich charakter lub wygląd;

– budynki używane jako miejsca kultu i do działalności religijnej;

– budynki okresowe o planowanym czasie użycia dwóch lat lub mniej, obiekty przemysłowe, warsztaty i budynki niemieszkalne rolnicze o niskim zapotrzebowaniu na energię i budynki niemieszkalne rolnicze używane przez sektor objęty krajowym porozumieniem sektorowym w sprawie charakterystyki energetycznej;

– budynki mieszkalne przeznaczone do użycia mniej niż cztery miesiące w roku;

– budynki wolno stojące o całkowitej powierzchni użytkowej mniejszej niż 50 m².

2. Świadectwo charakterystyki energetycznej budynków powinno zawierać wartości referencyjne takie jak: aktualne normy prawne i odniesienia dla umożliwienia konsumentom dokonania porównania i oceny charakterystyki energetycznej danego budynku. Świadectwu towarzyszą zalecenia służące poprawie danej charakterystyki energetycznej pod względem opłacalności. Cel świadectw jest ograniczony do dostarczenia informacji i jakiegokolwiek wpływ tych świadectw w zakresie postępowania prawnego lub innym ustala się zgodnie z przepisami krajowymi.

3. Państwa Członkowskie podejmują środki mające na celu zapewnienie, aby na budynkach o całkowitej powierzchni użytkowej powyżej 1000m², zajmowanych przez władze publiczne i przez instytucje świadczące usługi publiczne dla dużej liczby osób, i z tego powodu często odwiedzanych przez te osoby, było umieszczone w miejscu wyraźnie widocznym dla ogółu świadectwo energetyczne mające nie więcej niż 10 lat. Może być również wyraźnie ukazany zakres temperatur wnętrza, zalecanych i rzeczywistych oraz, gdy potrzeba, innych odpowiednich wskaźników klimatycznych.

Celem dyrektywy 2002/91/WE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków jest promowanie poprawiania efektywności charakterystyki energetycznej budynków, bowiem sektor mieszkaniowy i usługowy, którego główną część

stanowią budynki, obejmuje ponad 40% końcowego zużycia energii we Wspólnocie i zużycie to rośnie. Tendencja ta prowadzi do wzrostu zużycia energii, a także emisji dwutlenku węgla przez ten sektor.

W Polsce realizacja celów określonych w dyrektywach następuje poprzez ustawy i rozporządzenia.

Sprawy sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków regulowane są w przepisach:

Ustawy – Prawo budowlane wraz ze zmianami wprowadzonymi przepisami ustawy z dnia 19 września 2007 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane (Dz.U. Nr 191, poz. 1373) oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz ustaw o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. Nr 161, poz. 1279).

Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 21 stycznia 2008 r. w sprawie przeprowadzania szkolenia oraz egzaminu dla osób ubiegających się o uprawnienie do sporządzania świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, lokalu mieszkalnego oraz części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową (Dz.U. Nr 17, poz. 104).

Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 listopada 2008 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 201, poz. 1238).

Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 listopada 2008 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz.U. Nr 201, poz. 1239).

Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 listopada 2008 r. w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej (Dz.U. Nr 201, poz. 1240).

Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2009 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby sporządzającej świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową (Dz.U. Nr 224, poz. 1802).

Podstawowe regulacje dotyczące świadectw charakterystyki energetycznej znajdują się w znowelizowanej ustawie – Prawo budowlane (ostatnia nowelizacja weszła w życie 15 października 2009 r.), w szczególności w art. 5, art. 5¹ i art. 5².

Przypadki, w których należy dokonać oceny charakterystyki energetycznej w formie świadectwa charakterystyki energetycznej, oraz w których zbywca przekazuje nabywcy odpowiednie świadectwo charakterystyki energetycznej określone są w art. 5 ust. 3 i 4 następująco:

Ust. 3. Dla budynku oddawanego do użytkowania oraz dla budynku, lokalu mieszkalnego, a także części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową, w przypadkach, o których mowa w ust. 4, dokonuje się oceny charakterystyki energetycznej w formie świadectwa charakterystyki energetycznej zawierającego określenie wielkości energii w kWh/m²/rok niezbędnej do zaspokojenia różnych potrzeb związanych z użytkowaniem budynku, a także wskazanie możliwych do realizacji robót budowlanych,

mogących poprawić pod względem opłacalności ich charakterystykę energetyczną. Świadectwo charakterystyki energetycznej ważne jest 10 lat.

Ust. 4. W przypadku umów, na podstawie których następuje:

1. przeniesienie własności:

budynku,

lokalu mieszkalnego, z wyjątkiem przeniesienia własności lokalu na podstawie umowy zawartej między osobą, której przysługuje spółdzielcze prawo do lokalu, a spółdzielnią mieszkaniową lub

będącej nieruchomością części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową, albo

2. zbycie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu

– zbywca przekazuje nabywcy odpowiednie świadectwo charakterystyki energetycznej;

3. powstanie stosunku najmu budynku, lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową – wynajmujący udostępnia najemcy odpowiednie świadectwo charakterystyki energetycznej.

Zaś znowelizowany art. 5 ust. 4a określa przypadki, w których świadectwo charakterystyki nie może być sporządzone przez właściciela lub współwłaściciela:

Ust. 4a. W przypadkach, o których mowa w ust. 4, świadectwo charakterystyki energetycznej nie może być sporządzone przez właściciela budynku, lokalu lub będącej nieruchomością części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz osobę, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu.

Ustawa nie zawiera więcej wyłączeń – oznacza to, że nie ma przeszkód prawnych, aby projektant, który brał udział w projektowaniu budynku, lub kierownik budowy albo kierownik robót realizujący budynek, sporządzili świadectwo charakterystyki energetycznej budynku, dla realizacji którego byli uczestnikami procesu budowlanego (art. 17) – oczywiście pod warunkiem, że spełniają wymogi zawarte w art. 5 pkt 8.

Zgodnie z art. 5 ust. 7 ustawy – Prawo budowlane nie ma wymogu sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej dla budynków:

– podlegających ochronie na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;

– używanych jako miejsca kultu i do działalności religijnej;

– przeznaczonych do użytkowania w czasie nie dłuższym niż 2 lata;

– niemieszkalnych służących gospodarce rolnej;

– przemysłowych i gospodarczych o zapotrzebowaniu na energię nie większym niż 50 kWh/m²/rok;

– mieszkalnych przeznaczonych do użytkowania nie dłużej niż 4 miesiące w roku;

– wolnostojących o powierzchni użytkowej poniżej 50m²;

Jest to zgodne ze wskazaniem w Dyrektywie.

Obecnie – po zmianie ustawy – Prawo budowlane, która weszła w życie 15 października 2009 r. – świadectwo charakterystyki energetycznej budynku może sporządzać osoba, która spełnia wymagania określone w art. 5 pkt 8:

Ust. 8. Świadectwo charakterystyki energetycznej budynku, lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej

samodzielną całość techniczno-użytkową może sporządzać osoba, która:

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- ukończyła, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej:
 - studia magisterskie albo
 - studia inżynierskie na kierunkach: architektura, budownictwo, inżynieria środowiska, energetyka lub pokrewnych;
 - nie była karana za przestępstwo przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi gospodarczemu, obroto-
wi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub za przestęp-
stwo skarbowe;
 - posiada uprawnienia budowlane w specjalności archi-
tektonicznej, konstrukcyjno-budowlanej lub instalacyjnej
albo odbyła szkolenie i złożyła z wynikiem pozytywnym eg-
zamin przed ministrem właściwym do spraw budownictwa,
gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej.

Oznacza to, że świadectwo charakterystyki energetycz-
nej budynku sporządzić mogą osoby, które:

1. ukończyły studia inżynierskie (posiadają tytuł inży-
niera) na kierunkach: architektura, budownictwo, inżynie-
ria środowiska, energetyka lub pokrewnych oraz posiadają
uprawnienia budowlane w specjalnościach: architektonicz-
nej, konstrukcyjno-budowlanej lub instalacyjnej (instalacje
„sanitarne” lub „elektryczne”), przy czym mogą to być
uprawnienia budowlane do projektowania lub do kierow-
ania robotami budowlanymi zarówno bez ograniczeń, jak
i w ograniczonym zakresie (lub im odpowiadające, nada-
ne przed rokiem 1995);

2. osoby, które ukończyły studia magisterskie oraz odby-
ły szkolenie i złożyły z pozytywnym wynikiem egzamin,
o którym mowa w art. 8 pkt 4;

3. osoby, które ukończyły studia magisterskie oraz ukoń-
czyły, nie mniej niż roczne, studia podyplomowe na kierun-
kach: architektura, budownictwo, inżynieria środowiska,
energetyka lub pokrewne, w zakresie audytu energetyczne-
go na potrzeby termomodernizacji oraz oceny energetycz-
nej budynków (art. 8 pkt 11).

Osoby wymienione wyżej w pkt. 1 nie podlegają żadnej
dodatkowej rejestracji, natomiast osoby wymienione w pkt. 2
i 3 (egzamin przed ministrem lub studia podyplomowe) pod-
legają rejestracji, o której mowa w art. 5 ust. 14 i 15 ustawy.

Dokonywać oceny charakterystyki energetycznej budyn-
ku mogą również obywatele państw członkowskich Unii
Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa człon-
kowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu
(EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodar-
czym – po spełnieniu warunków określonych w art. 13 usta-
wy – Prawo budowlane.

Opracowanie świadectw charakterystyki energetycznej
budynku nie jest wykonywaniem samodzielnej funkcji tech-
nicznej w budownictwie w rozumieniu art. 12 ustawy – Pra-
wo budowlane.

Zgodnie z art. 5² ust. 1 pkt 3, osoba sporządzająca świa-
dectwo charakterystyki energetycznej obowiązana jest za-
wrzeć umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej
za szkody wyrządzone w związku ze sporządzaniem świa-
dectwa charakterystyki energetycznej.

Problematykę tę reguluje przytoczone w całości poniżej
Rozporządzenie Ministra Finansów (Dz.U. z 2009 r., Nr 224,
poz. 1802).

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia
2009 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowie-
dzialności cywilnej osoby sporządzającej świadectwa cha-
rakterystryki energetycznej budynku, lokalu mieszkalnego lub
części budynku stanowiącej samodzielną całość technicz-
no-użytkową (Dz.U. z 2009 r., Nr 224, poz. 1802).

Na podstawie art. 5² ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. –
Prawo budowlane (Dz.U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn.
zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres obo-
wiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej
osoby sporządzającej świadectwa charakterystyki energe-
tycznej budynku, lokalu mieszkalnego lub części budyn-
ku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową
za szkody wyrządzone w związku ze sporządzaniem świa-
dectwa charakterystyki energetycznej, zwanego dalej
„ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubez-
pieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubez-
pieczenia.

§ 2. 1. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność
cywilna osoby sporządzającej świadectwa charakterystyki
energetycznej budynku, lokalu mieszkalnego lub części bu-
dynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową
za szkody wyrządzone działaniem lub zaniechaniem ubez-
pieczonego, w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej,
w związku ze sporządzaniem świadectwa charakterystyki
energetycznej.

2. Ubezpieczenie OC nie obejmuje szkód:

1) polegających na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie
rzeczy, wyrządzonych przez ubezpieczonego małżonkowi,
wstępnemu, zstępnemu, rodzeństwu, a także powinowate-
mu w tej samej linii lub stopniu, osobie pozostającej w sto-
sunku przysposobienia oraz jej małżonkowi, jak również
osobie, z którą ubezpieczony pozostaje we wspólnym po-
życiu;

2) wyrządzonych przez ubezpieczonego po utracie
uprawnień do sporządzania świadectw charakterystyki ener-
getycznej budynku, lokalu mieszkalnego lub części budyn-
ku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową;

3) polegających na zapłacie kar umownych;

4) powstałych wskutek działań wojennych, rozruchów
i zamieszek, a także aktów terroru.

3. Ubezpieczenie OC obejmuje wszystkie szkody w za-
kresie, o którym mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2, bez
możliwości umownego ograniczenia przez zakład ubezpie-
czeń wypłaty odszkodowań.

§ 3. Obowiązek ubezpieczenia OC powstaje nie później
niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywa-
nia czynności związanych ze sporządzaniem świadectwa
charakterystyki energetycznej.

§ 4.1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC,
w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są obję-
te umową ubezpieczenia OC, wynosi równowartość w złó-
tych 25 000 euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy za-
stosowaniu średniego kursu euro ogłoszonego przez Naro-
dowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym umowa
ubezpieczenia OC została zawarta.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 31 grud-
nia 2009 r.

UWAGI:

– sporządzanie świadectw charakterystyki energetycznej budynku, lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową nie jest wykonywaniem samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy Prawo budowlane, w związku z czym wymogi określone w art. 12 ust. 7 ustawy Prawo budowlane (wpis do centralnego rejestru, o którym mowa w art. 88a ust. 1 pkt 3a oraz wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez izbę) nie dotyczą osób sporządzających świadectwa charakterystyki energetycznej;

– obowiązkowe ubezpieczenie, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budowlanych oraz urbanistów (Dz.U. z 2001 r., Nr 5, poz. 42 z późn. zmianami), które opłacają członkowie, obejmuje wyłącznie odpowiedzialność za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (nie obejmują więc odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku ze sporządzaniem świadectwa charakterystyki energetycznej);

– obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej osoby sporządzającej świadectwa charakterystyki energetycznej (o którym mowa w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2009 r.) obejmuje wyłącznie odpowiedzialność za szkody wyrządzone w związku ze sporządzaniem świadectwa charakterystyki energetycznej.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt 7 do zawiadomienia o ukończeniu budowy obiektu budowlanego lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie inwestor jest obowiązany dołączyć kopię świadectwa charakterystyki energetycznej budynku (niezależnie od daty uzyskania pozwolenia na budowę).

Wymóg ten dotyczy wszystkich budynków, dla których wymagane jest sporządzenie świadectwa charakterystyki energetycznej (art. 5 ust. 3-6). Z obowiązku tego zwolnione są budynki wymienione w art. 5 ust. 7 ustawy (zostały wymienione wyżej).

Oryginał świadectwa charakterystyki energetycznej stanowi część dokumentacji budowy (o której mowa w art. 60 ustawy), którą inwestor przekazuje właścicielowi lub zarządcy obiektu. Obowiązki zarządcy lub właściciela w tym zakresie określa art. 63 ustawy.

Art. 93 pkt 11 ustawy Prawo budowlane, zawierający przepisy karne, stanowi:

„Kto sporządza i przekazuje do obrotu prawnego świadectwo charakterystyki energetycznej budynku, lokalu lub będącej nieruchomością części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową nie posiadając uprawnień, o których mowa w art. 5 ust. 8, podlega karze grzywny”.

Obowiązki i odpowiedzialność osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki budynków określa art. 5¹ i art. 5² ustawy Prawo budowlane.

Opracował: **Bronisław Wosiek**

Konferencja Naukowo-Techniczna „Trwałość budowli i ochrona przed korozją – KONTRA 2010”

Komitety Trwałości Budowli ZG Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa ma przyjemność zaprosić do udziału w XVII Konferencji Naukowo-Technicznej „Trwałość budowli i ochrona przed korozją – KONTRA 2010”.

Konferencja odbędzie się w Szczyrku w nowoczesnym hotelu „Meta” (www.meta-hotel.pl) obok wyciągu krzesełkowego na Skrzyczne) w terminie 27-29 maja 2010 r.

Koszty uczestnictwa w konferencji wynoszą 900 zł (z VAT), a w przypadku członków PZITB 800 zł (z VAT). Powyższe kwoty obejmują koszt zakwaterowania, wyżywienia, materiałów konferencyjnych oraz koszty organizacyjne i imprez towarzyszących (wieczór inżynierski + wycieczka techniczno-turystyczno-krajoznawcza).

Rejestracji można dokonać poprzez stronę internetową www.kontra.polsl.pl lub w sposób tradycyjny po wydrukowaniu ze strony www Komunikatu nr 1, wypełnieniu formularza i przesłaniu pocztą lub faksem. W przypadku pytań prosimy o kontakt drogą mailową na adres kontra@polsl.pl

Przegląd czasopism technicznych dostępnych w Ośrodku Informacji Budownictwa i Szkoleń PZITB

„Inżynieria i Budownictwo”

Nr 11/09

- Badania żelbetowych połączeń płyta-słup w stadium awaryjnym
- Ogólne zasady projektowania ram o węzłach podatnych według PN-EN 1993-1-1 i PN-EN 1993-1-8

Nr 12/09

- Odtwarzanie poziomych izolacji przeciwwilgociowych najnowszą odmianą metody parafinowej iniekcji termohermetycznej
- Projektowanie smukłych słupów żelbetowych według Eurokodu 2

Nr 1/10

- O wpływie przemieszczeń podłoża gruntowego na istniejące budynki o konstrukcji tradycyjnej i sposobach wzmacniania tych budynków

„Przegląd Budowlany”

Nr 10/09

- Wpływ domieszek przeciwmrozowych na wytrzymałość zapraw cementowych

- Uprawnienia techników – propozycje budzące wątpliwości

Nr 11/09

- Oddziaływanie wiatrów katastrofalnych na budynki w Polsce
- Inżynier budownictwa uprawniony do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej

Nr 12/09

- Kronika budowy pierwszego w Polsce wysoko energooszczędnego domu Lumina (w gminie Długołęka pod Wrocławiem)
- Uprawnienia techników – bez wątpliwości

„Materiały Budowlane”

Nr 11/09

- Połączenia typu belka-słup w konstrukcjach prefabrykowanych
- Materiały o zmiennych właściwościach i ich znaczenie dla przyszłości budownictwa

Nr 12/09

- Okresowe przeglądy techniczne budynków
- Procedury zawierania umów

Nr 1/10

- Rozliczanie kosztów ciepła w budynku wielolokalowym
- Izolacje cieplne na bazie aerozeli krzemionkowych

„Izolacje”

Nr 11-12/09

- Materiały zmiennofazowe w elementach konstrukcyjnych ścian i podłóg

Nr 1/10

- Termiczne i ekonomiczne aspekty stosowania izolacji transparentnej
- ABC sztuki dekarstkiej: Zjawisko przewiewoszczelności dachów

„Murator”

Nr 12/09

- Radon – jak się przed nim chronić
- Kominek w weekend. Monetaż wkładu i obudowy

Nr 1/10

- Izolacja z rolki. Przegląd folii do ścian fundamentowych

Nr 2/10

- Kładź i gładź. Jak bezbłędnie układać gładzie gipsowe?

„Świat Szkła”

Nr 10/09

- Świetliki, pasma świetlne, klapy dymowe – przegląd

Nr 11/09

- Ogrody zimowe – przegląd
- Konstrukcje szklane w ekspozycjach obiektów zabytkowych (Autor: Jan Lech Zioberski – PZITB O/Wrocław)

„Pryzmat”

- Nr Specjalny 1/10. Od A1 do C12. Sto lat budowania Politechniki (cały numer poświęcony historii budowania wszystkich budynków, zajętych obecnie przez Politechnikę Wrocławską)

Opracowała
Halina Kozłowska

Uprawnienia budowlane Zimowa sesja egzaminacyjna 2009/2010

27 listopada 2009 r. rozpoczęła się zimowa sesja egzaminacyjna na uprawnienia budowlane. Egzamin pisemny odbył się w salach budynku NOT-u i zapoczątkował serię egzaminów ustnych, które zakończyły się w połowie grudnia 2009 r. Do egzaminu na uprawnienia budowlane przystąpiono w specjalnościach: architektonicznej, konstrukcyjno-budowlanej, drogowej, mostowej, elektrycznej, sanitarnej, telekomunikacyjnej i kolejowej.

Egzamin pisemny – ostatnie wskazówki Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej

Zdanie egzaminu pisemnego z wynikiem pozytywnym umożliwiło przystąpienie do egzaminu ustnego. Egzamin ustny były przeprowadzane w siedzibie DIIB przy ul. Odrzańskiej w pomieszczeniach Komisji Kwalifikacyjnej.

W zimowej sesji egzaminacyjnej 2009/2010 egzamin na uprawnienia z wynikiem pozytywnym zdało 220 osób, w tym 102 osoby w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, co stanowi 46,4% zdających.

Komisja Egzaminacyjna – przedstawienie toku egzaminu pisemnego

Rozdanie uprawnień budowlanych

Zakończeniem sesji egzaminacyjnej jest uzyskanie **Decyzji o stwierdzeniu przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie**.

Wręczenie ww. uprawnień budowlanych odbyło się 18.01.2010 r. w Sali Konferencyjnej hotelu WROCŁAW i było poprzedzone uroczystym ślubowaniem.

Po rozdaniu uprawnień budowlanych Przewodniczący Komisji Kwalifikacyjnej wznosił toast lampką szampa na życząc samych sukcesów „na nowej drodze życia”.

Elżbieta Suppan
członek komisji kwalifikacyjnej i egzaminacyjnej

Targi Budownictwa
TARBUD2010

WROCŁAW, HALA STULECIA
19 - 21 marca 2010

TARBUD2010

TARBUD2010

TARBUD2010

TARBUD2010